

Türkiye
Kızılay Mecmuası

YÜZ ALTMİŞ ALTINCI SAYI

ONSEKİZİNCİ YIL

15 Haziran 1939

ANKARA

— Bu Sayıdaki Yazılar: —

- 1 — Kızılay Cemiyeti Meclisi Umumîsinin 939 toplantısında tutulan zabıt.
- 2 — Can kurtaran ve gaz temizliyen ekipleri (vazifeleri, talim, terbiyesi, malzemesi).
- 3 — Halk maskelerimizin koruma kabiliyeti hakkında teknik etüd.
- 4 — Sis halindeki zehirli gazlarla gaz maske süzgeçlerinin tıkanmak tehlikesi var mıdır?
- 5 — Zehirli gazlar hakkında sorgulara cevap.
- 6 — Kızılay için (Şiir).
- 7 — Kızılay haberleri.
- 8 — Gençlik Kızılayı haberleri.
- 9 — Fransızca kısım.

Türkiye

Kızılay Mecmuası

ANKARA

Telefon Numarası : 3924

İKİ AYDA BİR ÇIKAR

YILLIĞI 1 LİRADIR.

Deredilmeyen evrak iade edilmez. Makale ve ilânlar Ankarada
KIZILAY MECMUASI Direktörlüğüne gönderilmelidir.

Kızılay Cemiyeti Meclisi Umumisinin 939 toplantısında tutulan zabıt

Kızılay Cemiyeti Merkezi Umumî Reisi Dr. Hüsamettin Kural (Ağrı mebusu) — Kızılay Cemiyeti nizamnamesinin 35 inci maddesinde:

«Meclisi umumîyi, reislerini intihap edinceye kadar, Merkezi Umumî rüesasından biri idare eder. Nisabı içtimam mevcudiyeti tahakkuk edince re'yi hafî ile Meclisi umumîye bir reis ve iki reisi sani ve iki kâtip intihap olunur. İntihabı müteakip celseyi müntehap rüesadan biri küşat ve idare eder.»

Denilmektedir. Müsaade buyurursanız nisabı ekseriyetin mevcudiyetini anlayabilmek için yoklama yapacağız.

1939 Yılı kongresine seçilen murahhasların isimleri

Merkez ve Şubelerin adı	Murahhasların Adı ve Sanı
AfyonkarahisarMünakale ve Muhabere Vekili Bay Ali Çetinkaya.	
Ağrı.....	Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Müsteşarı Bay Dr. Asım Arar.

KIZILAY MECMUASI

Amasya.....	
Ankara.....	Kütahya Mebusu Bay Recep Peker, Ankara Mebusu Bay Mümtaz Ökmen, Ankara Merkezi Reisi Bay Dr. Cevad Akkerman, Osmanlı Bankası ikinci Direktörü Bay Rauf Baykan, Halkevi Müfettişlerinden Bay Dr. Ragıp Tüzün, Konya Mebusu Bay Kâzım Okay.
Antalya.....	Antalya Mebusu Bay Rasih Kaplan.
Aydın.....	Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Bay Dr. Hulûsi Alataş. (İzmirden ve Karacasu'dan da) murahhas. Aydın Mebusu Bay Adnan Menderes. Aydın Mebusu Bay Dr. Şakir Şener.
Balıkesir	Balıkesir Mebusu Bay General Kâzım Özalp. Balıkesir Mebusu Bay Hayrettin Karan.
Bilecik	Bilecik Mebusu Bay Dr. Muhlis Suner.
Bingöl	Sivas Mebusu Bay Hikmet Işık. (Sivas'dan da) murahhas.
Bitlis	
Bolu	Bolu Mebusu Bay Dr. Zihni Ülgen.
Burdur	Burdur Mebusu Bay Dr' Ahmet Ruhi Yeşilyurt.
Bursa	Bursa Mebusu Bay Dr. Galib Kahraman. Bursa Mebusu Bay Atıf Akgüç.
Çanakkale	Çanakkale Mebusu Bay Ziya Gevher Etili.
Çankırı	Çankırı Kızılay Merkezi Reisi Bay Dr. Emin Karpuzoğlu.
Çoruh	Çoruh Mebusu Bay Ali Rıza Erem.
Çorum	Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürü Bay Dr. Halid Karakaya.
Denizli	Denizli Mebusu Bay Dr. Hamdi Berkman.
Diyarbakır	Diyarbakır Mebusu General Kâzım Seviüktekin (Ergani- madeni'nden de) Murahhas.
Edirne	Edirne Mebusu Bayan Dr. Fatma Memik (İpsala'dan da Murahhas.
Elâzığ	Elâzığ Mebusu Bay Fazıl Ahmed Aykaç.
Erzincan	Erzincan Mebusu Bay Abdülhak Fırat.
Erzurum	Erzurum Mebusu ve C. H. P. Genel Sekreteri Bay Dr' Fikri Tuzer. (İsparta'dan da) Murahhas. Erzurum Mebusu Bay Salim Altuğ.
Eskişehir	

KIZILAY MECMUASI

Gaziantep	Gaziantep Mebusu Bay Ömer Aksoy. Gaziantep Mebusu Bay Mehmet Şahin.
Giresun	Giresun Mebusu Bay İsmail Sabuncu. (Ş. Karahisar'dan da) Murahhas.
Gümüşane	Kocaeli Mebusu Bay Salâh Yargı.
Hakkâri	Hakkâri Mebusu Bay İzzet Aykut.
İçel	Tüccardan Bay Ömer Cevdet Türkmenli.
İzmir	İzmir Mebusu Bay Rahmi Köken. İzmir Mebusu Bay Kâmil Dursun. İzmir Mebusu Bn. Benâl Arıman. Sabık İzmir Mebusu Bay Hamdi Aksoy. Trabzon Mebusu Bay Sırrı Day.
Kars	Ankara Maarif Müdür Muavini Bay Ferid Karşlı.
Kastamonu	Kastamonu Mebusu Bay Hüsnü Açıksoz.
Kayseri	Kayseri Mebusu Bay Nazmi Toker.
Kırklareli	Kırklareli Mebusu Bay Dr. Fuat Umay.
Kırşehir	Kırşehir Mebusu Bay Dr. Yusuf Ziya Somer.
Kocaeli	Kocaeli Mebusu Bay Ali Dikmen.
Konya	Konya Merkezi İkinci Reisi Bayan Perver Korucu. Bay Vehbi Bilgin. Konya Mebusu.
Kütahya	Kütahya Mebusu Bay Dr. Ali Süha Delilbaşı.
Malatya	Dahiliye Vekâleti Sicil ve Memurin Müdürü Bay Fazlı Özelçi.
Manisa	Manisa Mebusu Bay Dr. Saim Uzel.
Maraş	Ankara Hususî İdare Tahsilât Şefi Bay Kadri Asnuk.
Mardin	Mardin Mebusu Bay Dr. Rıza Levent.
Muğla	Muğla Mebusu Bay Cemal Karamuğla.
Muş	Divanı Muhasebat İkinci Daire Mürakibi B. Emin Bingöl.
Niğde	Niğde Mebusu Bay Faik Soylu.
Ordu	Ordu Mebusu Bay Hamdi Yalman.
Rize	Rize Mebusu Bay Ali Zırh.
Samsun	Samsun Mebusu Bayan Meliha Ulaş. Sabık Samsun Mebusu Bay Dr. Asım Sirel.
Seyhan	Seyhan Mebusu Bay Ali Münif Yegena. Seyhan Mebusu Bay Tevfik Tarman.
Tekirdağ	Tekirdağ Mebusu Bay Nazmi Trak.
Tokat	Tokat Mebusu Bay Cemal Kovalı.
Trabzon	Trabzon Mebusu Bay Faik Ahmet Barutçu.

KIZILAY MECMUASI

Urfa	Urfa Mebusu Bay Refet Ülgen.
Van	Van Mebusu İbrahim Arvas.
Yozgat	Yozgat Kızılay Merkezi Muhasibi, Hükûmet Doktoru Bay Murteza Soylu.
Zonguldak	Bay Dr. Nihat Sezai.
Adapazarı	Anadolu Ajansı Muhasebe Müdürü Bay Cemil Ötken.
Ayancık	Sinop Mebusu Bay Cevdet Kerim İncedayı. (Sinop'tan da) Murahhas.
Aksaray	B. M. Meclisi Kavanin Müdürü Bay Rifat Gürsoy.
Alaşehir	Manisa Mebusu Bay Kâzım Nami Duru.
Beşiktaş	Başvekâlet Muamelât Umum Müdürü Bay Ali Haydar Günver.
Beyoğlu	Beyoğlu Kızılay Şubesi Reisi General Mehmet Ali Bellisan.
Bakırköy	Üniversite Muhasebecisi Bay İhsan Önel.
Çine	Aydın Mebusu Bay Dr. Mazhar Germen.
Çatalca	Çatalca Kızılay Şubesi Reisi Bay Osman Gökâl.
Eminönü	Eminönü Kızılay Şubesi Reisi Bay Atıf Ödül.
Fatih	İstanbul Mebusu Bay Ali Kâni Akyüz.
Kula	Maarif Vekili Bay Hasan Âli Yücel.
Kadıköy	Çanakkale Mebusu Bay Atıf Kamçıl.
Karamürsel	Kocaeli Mebusu Bay Ali Said Akbaytuğan.
Kağızman	Kars Mebusu Bay Şerafettin Karacan. (Uşak'tan da) Mu- rahhas.
Tire	Posta Telgraf Müfettişi Bay İrfan Türe.
Yalova	İstanbul Mebusu Bay Ziya Karamürsal.
Ödemiş	Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu.

1939 yılı Kongresinde hazır bulunmuşlar

Afyonkarahisar	Münakale ve Muhabere Vekili Bay Ali Çetinkaya.
Balıkesir	Balıkesir Mebusu General Kâzım Özalp.
	Balıkesir Mebusu Hayrettin Karan.
Bingöl	Sivas Saylavı Bay Hikmet Işık.
Çanakkale	Çanakkale Saylavı Bay Ziya Gevher Etili.
Denizli	Denizli Saylavı Bay Hamdi Berkman.
Elâzığ	Elâzığ Saylavı Bay Fazıl Ahmet Aykaç.
İzmir	Sabık İzmir Saylavı Hamdi Aksoy.
Kütahya	Kütahya saylavı Bay Dr. Ali Süha Delilbaşı.

KIZILAY MECMUASI

Manisa	Manisa Saylavı Bay Saim Uzel.
Seyhan	Seyhan Saylavı Bay Ali Münif Yegena.
Trabzon	Trabzon Saylavı Bay Faik Ahmet Barutçu.
Van	Van Saylavı Bay İbrahim Arvas.
Yozgat	Yozgat Kızılay Merkez Muhasibi Bay Murtaza Soylu.
Bakırköy	Üniversite Muhasebecisi İhsan Önel.
Kula	Kültür Bakanı Bay H. Âli Yücel.
Tire	Posta Telgraf Müfettişi Bay İrfan Türe.
Ödemiş	Hariciye Vekili Bay Şükrü Saraçoğlu.

Nizamnamemiz mucibince meclisiumumî, murahhaslarla Merkezi Umumî âzasından mürekkep olduğu için Merkezi Umumî âzalarının isimlerini de okuyorum. Bunlardan bir kısmı şimdi arzettiğim veçhile okunan listeye de dahil murahhaslardır.

Merkezi Umumî Azasının isimleri

Bay Dr. Ahmet Fikri Tuzer.....	Erzurum Mebusu, C. H. P. Genel Sekreteri (Erzurum ve İsparta) Murahhası.
» Ahmet Hanif	Tüccardan.
» Ali Nazmi Özgür.....	Sabık Muğla Mebusu.
» Arif Çubukçu	Tüccardan.
» Dr. Asım Arar	Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Müsteşarı (Ağrı Merkezinden) Murahhas.
» Cemil Uybadın	Tekirdağ Mebusu.
» Emin Sazak	Eskişehir Mebusu.
» Faik Baysal	Kayseri Mebusu.
» Fuat Ağrah	Maliye Vekili, Elâzığ Mebusu.
Tuğamiral Dr. H. Şinasi Erel.....	İstanbul Mebusu.
Bay Hasan Saka	Trabzon Mebusu.
» Alemdar	Tüccardan.
» Hayrettin Karan	Balıkesir Mebusu (Balıkesirden) Murah.
» Hikmet Bayur	Manisa Mebusu.
» Dr. Hüsamettin Kural	Ağrı Mebusu.
» İsmail Hakkı Görenli	Devlet Şurası Reisi.
» Kemal Zaim Sunel	T. C. M. B. Umum Müdürü.
» Mehmet Ali Apak	Divanı Muhasebat âzasından.
» Dr. Mustafa Cantekin	Çorum Mebusu.
» Mükerrerem Ünsal	İsparta Mebusu.

KIZILAY MECMUASI

Bay Nevzat Tandoğan	Ankara Valisi ve Belediye Reisi.
» Rahmi Köken	İzmir Mebusu (İzmir Merkezinden) Mur.
» Rifat Börekçi	Diyanet İşleri Reisi.
Bay Dr. Refik Saydam	Başvekil, İstanbul Mebusu.
» Saffet Ziya Arıkan	Erzincan Mebusu.
» Seyfi Oran	Divanı Muhasebat Reisi.
» Şakir Kesebir	Sabık Tekirdağ Mebusu.
» Dr. Vehbi Demir	Ordu Mebusu.
» Vehbi Koç	Tüccardan.
General Dr. Mazlum Boysan	Askerî Murahhas, M. M. V. Sıhhiye Dairesi Reisi.

Merkezi Umumî Azasından Heyeti Umumiye toplantısında bulunmıyanlar

Bay Ahmet Hanif	Tüccardan.
» Ali Nazmi Özügür	Sabık Muğla Saylavı.
» Fuat Ağralı	Maliye Vekili.
Tuğamiral D. H. Şinasi	İstanbul Mebusu.
Bay Hasan Saka	Trabzon Mebusu.
» Hikmet Bayur	Manisa Mebusu.
» Nevzat Tandoğan	Ankara Valisi ve Belediye Reisi.
» Dr. R. Saydam	Başvekil, İstanbul Mebusu.
» Rifat Börekçi	Diyanet İşleri Reisi.
» Şakir Kesebir	Sabık Tekirdağ Mebusu.

Bu okuduğum muhterem zevatın isimlerine göre mevcut 85 âzadır. Nizamname mucibince nisabı ekseriyetin 50 olduğuna göre müzakereye başlayabiliriz.

Bir takrir vardır. Müsaadenizle okutuyorum:

Yüksek Reisliğe

Kızılay Cemiyeti 1939 yılı Kongresi Reisliğine Aydın Mebusu Bay Mazhar Germen'in seçilmesini arz ve teklif eyleriz.

Refet Ülgen, Dr. Galip Kahraman, Naki Cevat
İsmail Hakkı Görelî

Başkan — Bu takriri tasvibinize arz ediyorum. Muvafık mı?.. (Muvafık sesleri) Dr. Mazhar Germen Başkanlığa intihap olunmuştur.

(Dr. Mazhar Germen Başkanlığa geçti).

Başkan — Kongre reisliğine intihabım hususunda gösterdiğiniz teveccühe teşekkür eder muhterem âzaya derin saygılarımı ayrıca arz ederim.

Şimdi nizamnameye göre müzakereye geçmezden evvel Kızılay Kurumu, himayesi altında en büyük hamle ve inkişaflarını yaptığı, hakikî manâ ve mevcudiyetini bulduğu Ebedî Şef'in hâtırasını taziz için beş dakika sükût ile ayakta durulmasını rica ederim.

(Beş dakika ayakta sükût edildi).

Reis vekilliklerinin intihabını yapacağız. Bunun için de bir takrir vardır.

Yüksek Reisliğe

1939 yılı Kongresi İkinci Reisliklerine Diyarbakır Mebusu General Kâzım Sevüktekin ile Çatalca Şubemiz Reisi Bay Osman Gökalin'ın seçilmelerini arz ve teklif eyleriz.

**İsmail Haklı Görelî, Rauf Baykan, Zihni Ülgen
Ahmet Fikri Tuzer**

Cevdet Kerim İncedayı (Sinop Mebusu) — Lütfen takrir imzalarını okur musunuz?

Başkan — Pek okunuyor.

Cevdet Kerim İncedayı (Sinop Mebusu) — Hiç olmazsa adedini söyler misiniz?

Başkan — Dört imza vardır.

Cevdet Kerim İncedayı (Sinop Mebusu)—O halde kâfidir, münasiptir.

Başkan — Takriri reye arz ediyorum. Kabul edenler.... etmiyenler.... Kabul edilmiştir. Aynı suretle intihap edilecek kâtipler için de aynı imzaları taşıyan bir takrir daha vardır. Okuyorum.

Yüksek Reisliğe

Kızılay Cemiyeti 1939 yılı Kongresi Kâtipliklerine Edirne Mebusu

Bayan Dr. Fatma Memik ile Eminönü Şubesi Reisi Bay Atıf Ödül'ün se-
çilmelerini arz ve teklif eyleriz.

**İsmail Hakkı Göreli, Naki Cevat, Rifat Ülgen
Galip Kahraman**

Başkan — Takriri kabul edenler.... etmiyenler.... kabul edilmiştir.

Kâtipliğe intihap edilenler lûtfen yerlerine gelsinler. (Kâtipler yerle-
rine geldiler).

2— Umumî Meclis Tetkik Komisyonu ve Merkezi Umumî icraat ra-
porlarının tetkiki ve kabulü halinde Merkezi Umumî zimmetinin ibrası.

Rapor daha evvel tab ve tevzi edildiği için müsaade ederseniz oku-
madan müzakeresine geçelim. Bir de söz söylemek isteyenler varsa lût-
fen isimlerini kaydettirsinler.

Berc Türker (Afyon Karahisar Mebusu) — Sayın arkadaşlar, biz her
sene burada toplanır, büyük bir sevinç ve iftiharla bu şefkat yurdunun,
memleketimize ötedenberi yaptığı hizmetleri anarken ona karşı olan bağ-
lılığımızı da bildirmeğe bir vesile buluruz. Bendeniz bundan dolayı evvelâ
Riyasete, Heyeti Merkeziyeye, Heyeti İdareye ve bütün memurine teşek-
kür etmeyi bir borç bilirim.

Geçen sene bir felâket oldu, zelzele felâketi. Bu felâketin olduğunun
ikinci günü bendeniz burada bulunuyordum. Kızılay memurlarının ne ka-
dar sürat ve fedakârlıkla hemen felâket yerine koştuklarını gördüm. Son-
ra Hükûmet Kızılayı Kırşehir'de ev inşası için tavzif etti ve Kızılay da iki
bin küsur ev yapmayı deruhte ettiği için bunu takdir ve tebrik etmeyi bir
borç bilirim. Yalnız bir iki istirhamım vardır ve bunu söylemeyi bir va-
zife biliyorum.

Birincisi: Kızılayın Afyonda bir menba suyu vardır. O menba suyunu
her sene ziyaret edip görüyorum. Verilen malûmata göre günde 15 ton
su veriyor. Bunun belki beş tonu alınıyor diğer on tonu çamur olup gi-
diyor. Anadolu'da halk kireçli su içerken böyle on ton maden suyunun
ziyayı büyük bir kayıptır. Tabiatın bize bahşettiği bu güzel suyu biz hal-
ka veremiyoruz. Çünkü şişe yoktur veya ona göre bir teşkilât yoktur.
Yani bunu bir tenkit gibi söylemiyorum. Bir istirhamdır. Bu mesele ele
alınsın, hiç olmazsa on beş tondan on tonu halka ucuz, harcı âlem olarak
tevzi edilsin. Bunun için Riyasetten istirhamımın nazarı itibara alınma-
sını rica ederim.

Sonra, yine o civarda bir Gazlıgöl hamamı vardır. O da tabiatın bize bahşettiği bir şifa yurdudur. Buraya gelen hastalar şifa bulup gidiyorlar. Fakat içimizden bir kaç zevat orasının gayri sıhhi vaziyetini görürse ağlar. Orada duramaz. Hiç sıhhaten haberi olmayan bir kimse-nin, bir köylünün idaresi altındadır. Halk oraya gidip yıkandıktan sonra toprak üzerinde terlerini güneşte kurutuyorlar. Çok rica ederim bu da bir istirhamımdır. Vakıa Kızılayın belki vazifesi değildir. Fakat bu ulvî Cemiyetin tabii olarak bu gibi şeylere dikkat edeceğini ümit ediyoruz. Bu Gazlıgöl hamamını orada, Afyon Belediyesiyle Valisi birleşerek medenî bir hale sokmalarını rica ediyorum. Bunun çok ehemmiyeti vardır. Eğer oradaki hastaların halini benim gibi gidip görecekseniz siz de acıyacaksınız.

Sonra her sene tekrar edilen, yürekler acısı olan bir derdimiz vardır: Aidat meselesi (18) milyon nüfus içerisinde yalnız Kızılayı seven yurdaşların adedi (28) bin kişi değildir. Neden yalnız (28) bin kişi âzası vardır. (28) bin kişi senede birer lira veriyor. Bu öyle bir bir muammadır ki benim havsalai idrakim bir türlü kavrayamıyor. Halledenler olursa çok teşekkür edeceğim. Elbette ki 18 milyon içerisinde hiç olmazsa yüz bin kişi senevî birer lira verebilir ve vermek ister. Yalnız eksik takibatımız vardır, nedir? Bunu anhyamıyorum. Arkadaşlarımdan kim halledecekse etsin, minnettar oluruz. Sözümü bitirmeden evvel Kızılay gazetesinde de, istirhamlarımdan biri olarak, bahsedeceğim. Bu gazete bayram günlerinde intişar ediyor. Asıl gazeteci bir muharririn bu sene bayramda çıkan bu gazeteye dair yazdığı bir makaleyi okuyacağım.

(Burada Cümhuriyet gazetesinde «Kızılay gazetesinin iyi bir şekilde intişar etmediği» hakkındaki bir tenkit yazısı okundu.)

Şimdi bu mesele çok mühim bir mevzudur. Gönül öyle ister ki Kızılay'ın çıkardığı gazete bayramlarda kapış, kapış gitsin, herkes bayramları beklesin. Aman bayram gelsin de Kızılay Gazetesini alıp okuyalım desinler. Halbuki böyle olmuyor. Görüyorum ki Cümhuriyet gibi bazı mühim gazeteler altmış, yetmiş bin nüsha satarken bayramda çıkan Kızılay Gazetesinin sürümü o hadde varamıyor. Çünkü enteresan mevzu yazılmıyor mudur, nedir?

Asım Arar (Sıhhiye Vekâleti Müsteşarı, Kızılay Kâtibi Umumisi) — Şu halde siz de bu muharririn fikrine iştirak ediyorsunuz, öyle mi?

Berç Türker (Afyon Karahisar Mebusu) — Hayır, iştirak etmiyorum. Yalnız okuyorum. Benim maksadım güzel ve mümkün olduğu kadar

iyi bir gazete çıkarılmasıdır. Sözlerim bundan ibarettir. Yine bu şefkat yurduna muvaffakiyetler dileyerek sözüme nihayet veriyorum.

Ali Kâmi (İstanbul Mebusu ve Fatih murahhası) — Fatih Murahhası sıfatiyle söz söyleyeceğim. Geçen 1937-1938 senesi hakikaten felâketlerle geçti. Kızılay bunları imkânın müsaadesi nisbetinde karşılamaya çalıştı. Heyeti Merkeziyenin mesaisini burada şükranla karşılamak pek tabii bir borçtur. Yalnız raporun ufak bir noktası için tenvir edilmekliğimi gönül arzu ediyor. Rapor kısaca bakımsız ve yoksul çocukların himaye altına alındığını bize tebşir ediyor. 19 sene Darüşşafaka müdürlüğünde bulundum. Yetim babası olmaklığım sıfatiyle bu benim zayıf bir noktayı teşkil eder. Hassasiyetimi mazur görmenizi rica ederim. Rapor da bu himayenin ne şekilde tecelli ettiğini çok aradım, bulamadım. Her iki raporda da ufak bir kayda tesadüf edemedim. Yalnız (himayesine almıştır) dan ibaret bir kayıt vardır. Pek tabiidir ki bu kadarını okumak da kâfidir, emniyetimiz vardır, itimadımız büyüktür. Bu kadarla da tatmin olunabiliriz. Yalnız şeklini de öğrenmiş olsaydım vicdanen haz ve iftihar duyacaktım. Bunun cevabını bekleriz. Bu sözlerimi de Fatih kazası murahhası ve Darüşşafakanın müdürü olmak sıfatiyle söylüyorum. Darüşşafaka, yetimler yuvası kendisini idareden âciz ve daima muavenete muhtaç bir müessese olduğuna göre acaba diyorum, mekteplerde aç çocukları doyuran Kızılay Cemiyeti niçin Darüşşafakaya da yardımda bulunmasın? O Darüşşafaka talebesi ki idarenin kendilerine verdiği beş on kuruş harçlıktan ayırarak Kızılaya yardım etmektedirler. Kızılayın Gençlik teşkilâtına dahil yüzlerce genci vardır. Onlar hakikaten büyük fedakârlıklarla bu cemiyete yardım ediyorlar. Fakat kendileri de muhtacı muavenettirler, onu bildikleri halde yine yardımdan geri kalmıyorlar. Darüşşafaka da Kızılayın bir kolu olmak itibariyle mümkün olursa bütçenin fazlası vardır, o fazladan bir mikdar bir şeyin iane olarak Darüşşafakaya verilmesini istirham ederim. Temennim ve istirhamım bundan ibarettir.

Rasih Kaplan (Antalya Mebusu) — Arkadaşımız Berç Türker'in temas buyurdukları mevzu, sayın Refik Saydam'ın Kızılay Reisi iken ehemmiyetle meşgul oldukları bir mevzudur. Tabii Merkezi Umumînin o vakitlerde almış olduğu netice üzerinde tenvir edileceğiz. Yalnız arkadaşımız Afyon Belediye ve Hususî idarelerinin birleşerek bu iş üzerinde çalışmaları mevzuu üzerinde durdu. Benim gördüğüme göre bu, belediye hududunun haricindedir, bir şey yapamaz. İdarei hususiyenin de takati haricindedir. Onun için bu iş üzerinde Refik Bey ile konuşurken Ali

Çetinkaya ile temas buyurdukları mevzuları duymuştum. Heyeti celilenin temas ettikleri bu işte bir şey yapmamıza imkân varsa hakikaten bu madden suyu ve Gazlıgöl menbaı bu memleket için çok hayati bir iştir. Eğer, müessesemiz Münakalât Vekâleti ile anlaşarak orada bir otel, hamam yaparsa Anadolu yaylâsının en güzel havaya malik olan bu yer bir çok hemşerilerimizin hem sıhhat ve hem de yazlık yerleri olacaktır. Zannederim ki müessesemizle Devlet Demiryolları bu işlerle alâkadar olurlarsa bu işi çok kolay yapabiliriz. Onun için Cemiyetimizin Merkezi Umumîsi bizi tenvir ederlerse çok memnun oluruz.

Meliha Ulaş (Samsun Mebusu) — Merkezi Umumî raporunda Ankara'da bir hastabakıcı mektebi yapılacağını söylüyor. Mühim bir ihtiyacımızı icabında karşılayacak olan bu mektep acaba ne zaman açılacaktır ve ne safhadadır, lûtfen bizi tenvir ederler mi?

Bayan Perver Kurucu (Konya murahhası) — Afyon Karahisar menba suyu Konyaya yakın olduğu halde bir litresi 20 kuruşa satılıyor. Bunun daha aşağıya, meselâ on beş kuruşa satılması mümkün olursa hem halk ve hem de Cemiyet için faydalı olacaktır. Bendeniz bunu istirham ediyorum.

Kâzım Nami Duru (Manisa Mebusu) — Arkadaşlar, Berç Türker arkadaşımız 18 milyondan yirmi sekiz bin küsur kişinin Kızılaya âza olduğunu söylediler. Medenî bir âlemde yaşadığımıza göre, 18 milyon içinden 28 bin küsur kişinin âza olması şayanı hayrettir. Mahaza bu âza adedi herhangi bir suretle çoğalır veya azalır. Fakat bu kadar azalmanın, yirmi sekiz bine kadar inmesinin bir çok sebepleri vardır. Geçen sene ben kendiliğimden teşebbüs ederek zelzele zamanında âza kaydetmeğe kalktım. Bir çok yerlerde yarım lira vermemek için beni azarlıyanlar oldu, beni kovanlar bile oldu. Fakat ben bundan utanmadım, utanmam da. Çünkü kendi menfaatim değil, Kızılayın menfaatidir. Bu mesele bir terbiye meselesidir. Halkın bu kadar senedir Kızılay yolunda terbiye görmemiş olmasına teessüf etmemek elimden gelmez. Bu terbiye ancak çocuklar vasıtasıyla olacaktır. Halbuki dikkat ediyorum varidat fazlalığı olmakla beraber Kızılay gençliğinde noksanlık vardır. Bu varidat fazlalığı da maske fabrikasından falan geliyor. Asıl gençlik Kızılayında varidat eksikliği vardır. Halbuki 1937 de ilk mekteplerde yedi yüz küsur bin talebe vardır. Şimdi dokuz yüz bin küsur çocuk vardır. Demek ki iki

yüz bin küsur talebe fazlalığı vardır. Buna mukabil Kızılay gençlik âzası azalmıştır. Benim evimde yetim bir çocuğum vardır. Evlâdım gibi bakarım. Bu çocuk Mimar Kemal mektebine gider. Geçen seneye kadar Kızılayın âzası sıfatiyle sekiz ay zarfında beşer kuruştan kendisi 40 kuruşluk pul aldı. Bu sene soruyorum, niçin almıyorlar diye. Bilmiyorum cevabını alıyorum. Demek ki fikri takip yoktur. Bu iş, sade Maarif Vekâletinin, maarif idarelerinin tamimiyle olmaz, tamimin hiç bir tesiri olmadığına ben kendim şahidim. Buna bir misal olmak üzere söyleyeyim. Ben bir mecmua çıkarıyorum. Bu Türkiyede yegâne terbiye mecmuasıdır. O vakit, eksik olmasın, Saffet Arıkan arkadaşımız bu mecmuayı tamim etti. Halbuki bir tek abone gelmedi. Ertesi sene daha mühim bir tamim yaptı. Yine tek bir abone gelmedi. Eğer Vekâlet ve bazı müesseseler Kızılay dahi dahil olmak üzere, bankalar da ilân vermek suretiyle bana yardım etmemiş olsalardı bu mecmuayı idame ettiremiyecektim. Bereket versin Saffet Arıkan bana yardım etmiştir. Cemil Uybadın da Kızılay vasıtasıyla yardım etmiştir. Kendilerine teşekkür ederim. Demek istiyorum ki tamimlerin hiç bir kıymeti yoktur. Tamim sade gider, muallim, ya okur, ya okumaz. Bu neye benzer biliyor musunuz? Maarif Vekâleti ilk öğretim diye bir mecmua çıkarmağa başlamıştır. Bu mecmuayı muallimlere ait olmak üzere mekteplere gönderiyor. Bütün muallimlerin de okuyup okumadığını anlamak için altını imza ettiriyor. Halbuki bana yeminle temin ettiler ki okumadan altına imza atıyorlarmış. Tamimlerin bu kadar kıymeti olduğu bir zamanda çocukların Kızılay terbiyesini temin etmek için yalnız tamimle mi iktifa etmek lâzımdır, yoksa takip etmek mi icap eder? Ben beş çocuk babasıyım. En büyüğü 37 yaşında, en küçüğü 16 yaşındadır, orta mektebe gider.

Fakat görüyorum ki bu terbiye yoktur. Çocuk terbiye görmezse anasına, babasına nasıl telkin yapacaktır? Bu mesele üzerinde çok durmak lâzım gelir. Bu hususta Vekâlet teşkilâtı metelik vermezse Kızılay ne yapsın? Ankara maarif müdürü buradadır. Bu gibi işlerle ne kadar çalışıyorlar?... Maarif idaresi üç senedenberi tamim yapıyor. Bir tek abonem yoktur. (Gürültüler).

Dr. Emin Karpuzoğlu (Çankırı murahhası) — Sayın arkadaşlar, Kızılay'ın âza adedinin noksanlığı üzerinde arkadaşlarımız oldukça söz söylediler. Ben bunların bir kısmına iştirak edeceğim, fakat diğerine iştirak edemiyeceğim. Herhangi bir memlekette, vilâyette Kızılay intihabı yapılırken mahallî idare âmirlerinin bu işle yakından alâkadar olmaları lâ-

zımdır. Bu işte gösterilen lâkaydı ve gevşeklik Kızılayın mahallî teşekküllerinde muvaffakiyetsizliklerin belli başlı bir âmili oluyor.

İkincisi, âza kaydı meselesi. Mahallî teşekküllerin heyeti idaresi meselesi, lâalettayın böyle Kızılayın idare heyetine geçecek kimseler bu veya şu olmak üzere iltimaslı olamaz. Bu işte çalışmak istiyen arkadaşların huzurunu temin etmek lâzımdır. Yoksa şu veya bu kayırılırsa ve iş başına böyle adamlar geçirilirse muvaffakiyetsizlik devam edecektir. Şimdi bendeniz Çankırı Merkezi başkanayım. Ben Çankırıda bu işin başına geçtiğim zaman bana bir şeker sandığı içerisinde bir sürü evraktan başka bir şey devredilmedi. Sonra bendeniz buraya gelerek sayın Refik Saydamla görüştüm ve dedim ki Beyefendi, bu işin başına geçtim, hiç bir şey yok. Ne nakden devrim var ve ne de diğer muamelâtta intizam vardır, ne de âza adedi. Bana yardım vadettiler, ondan sonra bir çok arkadaşlarla temas ettim, pek çok müşkülâta uğradım. Neticede iki yüzü mütecaviz âza kaydettim, pul satışına da ehemmiyet verdim. Çankırı'nın Kızılay Merkezine 1300 küsur lira varidat teminine muvaffak oldum. Bunun bir kısmını Merkezi Umumiye verdim. Bendeniz bilhassa pul üzerinde nazarı dikkatinizi celbedeceğim. Fakat pulların bey'iyesi arasında bir müsavat göremiyorum. Başka cemiyetler pul satışında arzettiğim gibi yüksek bey'ie veriyorlar. Biz % 20 veriyoruz. Onun için diyorlar ki ben sizin pulunuzu satmıyacağım. Fakat bendeniz buna rağmen fevkalâde bir gayret göstererek dört yüz küsur liralık pul sattırdım. Onun için biraz himmet göstererek pul bey'yesinin arttırılmasını rica ediyorum.

Dr. Mustafa Cantekin (Kızılay Umumi Müfettişi ve Çorum Mebusu) — Şimdi söylenen âza adedi hakkındaki izahat yanlış bir esasa istinat ediyor. Buradaki âza 28 bin küsur değil, 87 bin küsurdur. Malûmu âliniz, Nizamnamei Dahilî mucibince senede asgarî bir çeyrek lira vermek üzere istediği kadar taahhüt edebilir. Fakat âza adedi az değildir. Burada gösterilen, tahsil edilen aidat miktarıdır. Yoksa âzalar yirmi sekiz bin değil, 87 bin küsurdur. Bunu tasrih etmek isterim.

Dr. Rükneddin (Hendek murahhası) — Bendeniz Hendek murahhası olarak söyleyeceğim. Merkezi Umumiye, İdare Heyetini ve Kızılay bütçelerini burada hürmetle selâmladıktan sonra ufacak bir teklifte bulunacağım. Kızılayın Esas Yasasında mühim bir madde vardır: Hastabakıcı yetiştirmek. Sulhte ve harpte daima hastabakıcıya, itiraf etmeli ki, büyük ihtiyacımız vardır. Ben üniversite hayatından ayrılalı iki üç se-

ne oluyor. Üniversitede kız arkadaşlarımla yaptığım konuşmalardan edindiğim kanaate göre üniversite ve liselerin ikinci devresindeki kız kardeşlerimin ekserisi askerlik derslerinin askerî hastabakıcılığa münhasır olmasını istiyorlar. Daha o zamandan bunu çok muvafık bulmuştum. Kızılaya genç bir uzuv olarak intisap ettikten sonra bu fikrimi cemiyetin umumî toplantısında bu arkadaşlarımla dilek ve temennilerini arzetmeyi borç bildim. Üniversite ve liselerin ikinci devresindeki kız arkadaşlar, askerlik derslerini doğrudan doğruya harp zamanında hastabakıcılık yapabilecek asgarî malûmat verilerek pratik bir şekilde yetiştirilecek olursa memleketin kadını ve erkeği yanyana büyük vatan vazifesine çağırıldığı zaman elimizde külliyetli miktarda hazır eleman bulunacaktır. İcap ederse Bunun için Kültür Bakanlığı nezdinde teşebbüsatta bulunmak için teklifte bulunuyorum. Bu vesile ile Heyeti Umumiyyeyi saygı ile selâmlarım.

Atıf Ödül (Eminönü Başkanı) — Kızılaya kayıtlı âzanın aidatı meselesi yüksek huzurunuzda mevzuubahs oldu. Bu mesele hakkında bendenizin de bir kaç fikrim vardır. Müsaadenizle kısaca arzedeyim. Sene de yarım lira verenler yardımcı âza, bir lira vermekle de aslî âza olurlar. Muhtelif seneler zarfında elde edilmiş olan paraların yekûnu yirmi beş bin ile yirmi sekiz bin lira arasındadır. Bu vasatî rakamla âza adedine intikal etmek mümkündür. Sonra âza adedinin az olduğu, âza aidatıyla temin edilen mikdarın da çok az olduğu muhakkaktır. Benim fikrimce bu, ne münferit idare âmirlerinin alâkasızlığından ileri geliyor ve ne de âzanın lâkaydisinden. Biz mütevazıane çalışan arkadaşlarla âza aidatının üçte birini temin etmekteyiz. Alâkasızlıktan ve müzaheretisizlikten hiç de müşteki değiliz. Aza adedini çoğaltmak için yaptığımız her türlü teşebbüste halktan âzamî müzaheret görmekteyiz. Bunu burada söylemeyi bir borç bilirim. Bendenizin fikrine kahrırsa bütün şubelerin âza adedini çoğaltmak, yeniden âza toplamak için her kaza, her vilâyet şubesi bu sahadada yalnız kendi inisiyativiyi düşünür ve tedbirler alır. Bu şekilde tedbir alanlar mahallî idarî makamlardan müzaheret ister. Bu müzahereti de bulmak mümkündür. Umumî Merkez, gazete bayram ve sair muhtelif propaganda vesilelerinden istifade ederek Kızılay âza mikdarını çoğaltmak için bütün şubelerde tatbiki kabil olan bazı esasları tetkik ve tesbit etse ve hepsini bir zihniyette çalıştırsa öyle zannederim ki daha çok semereler elde etmiş olur. Hakikaten Kızılay âza varidatının gayet az olduğunu görüyoruz. Aza taahhüdatından gelen mikdar nisbeten çok az-

dır. Diğer varidat hükûmet tarafından yapılmış olan müzaheretlerle olur. Halbuki cemiyetin asıl devamlı varidatı âza taahhüdatıdır. Aza taahhüdatının çokluğu ve bunun delâlet ettiği manâ halkın Kızılaya karşı olan bağlılığıdır. Bu, hükûmetin temin ettiği müzaheretleri doğurmuş, hem de devamını garanti etmiştir. Bu itibarla bütün Kızılayın âza adedinden temin olunacak varidat üzerinde çok ehemmiyetle tevakkuf etmek mecburiyetindeyiz. Bendeniz bunun temini için bütün şubelerin, Umumi Merkezin vereceği talimat dairesinde müttehit bir hareketle çalışmalarını faydalı görüyorum. Yoksa her şube ayrı ayrı çalışırsa âza adedi noksanlığı temadi edecektir.

General Mehmet Ali Bellisan (Beyoğlu Şubesi Başkanı) — Pul beyiyesi üzerinde ilâve edecek bir şey bulamıyorum. Bay Atıf arkadaşımızın beyan ettiği bütün mütaleata aynen iştirak ediyorum. Yalnız Çankırı mu-rahhası arkadaşımızın şefkat pullarının bey'ye mikdarları hakkındaki mütalealarını bir kere daha arz ederek nazarı dikkatinizi celbetmeğe cesaret ediyorum. Filhakika bey'ye mikdarları arasındaki tefavüt büyük sui tesir yapmaktadır. Gençlik teşkilâtımız için mekteplere dağıtmakta olduğumuz şefkat pulları için % 50 bey'ye vermekteyiz. Bunun içinden de mektep çocuklarından fakir ve kimsesiz olanlarına kitap alınmaktadır. Bunu hesap ettikten sonra kendi kasalarımıza mektepte toplanan paraların ancak % 50 si giriyor. Yarısi mektepte kalıyor. Hülâsa bey'iyenin arttırılması Cemiyetimiz namına daha nâfi olacağını arzetmek isterim.

Dr. Fuat Umay (Kırklareli) — Muhterem arkadaşlar, Taksimde çalışan ve Türk olmıyan bir müessesede geçen bir vakayı arzetmekle söze başlayacağım. Bir arkadaşımız merak ediyor, diyor ki, nasıl muvaffak oldunuz ve nasıl çalışıyorsunuz? Verilen cevapta, çok basittir, diyor, bir defa bu sahada çalışanların idealist insanlar olması lâzımdır. Bıkmamalı, usanmamalı ve hattâ biraz da sıkılmamalı diyor ve bir vaka anlatıyor. Diyor ki bir ticarethaneye gitmiştik. Tüccar meşguldü. Kendisinden rica ettik. Yetim çocuklara biraz yardım yapılmasını istedik. Bize fena muamele etti, hakaret etti, çıkmadık. O da işiyle meşgul oldu. İşini bitirdiği zaman bizi görünce, daha ne duruyorsunuz, niçin gitmediniz diye bizi azarladı. Biz de cevaben dedik ki, biz kendi hissemizi aldık. Yetimlerin hakkını bekliyoruz. Bundan müteessir oldu ve belki evvelce yapacağı yardımın çok fazlasını yaptı. Biz de memnuniyetle ticarethaneden ayrıldık.

Bir arkadaş bidayette İdare heyetlerine intihap edilen arkadaşlardan bahsetti. Arkadaşlar, bu, hakikaten çok mühim bir noktadır. Bir çok

sahalarda iş görmek isteyen arkadaşlar pek çoktur. Bu idealistler iş başına getirilecek olursa, zannediyorum, alınacak netice çok verimli ve kıymetli olacaktır.

İkinci bir noktayı da arz edeyim. Bu gibi umumî toplantılarda, kongrelerde hesapların, raporların münakaşasından ziyade bu cemiyetlerde çalışan arkadaşların nasıl çalıştıklarının ve nasıl muvaffak olduklarının, olamadılarsa niçin muvaffak olmadıklarının mevzuubahs edilmesi zannediyorum ki daha faydalı olur. Kongreye hariçten gelenler içerisinde iş başında bulunanlar çok azdır. Kongrenin bu teşekkül tarzı değiştirilir, burada senelik mesailerini mevzuubahs ederler, muvaffak olamayanlar muvaffak olan arkadaşlarını taklit ederlerse Cemiyet için çok faydalı neticeler elde edilmiş olur.

Diyeceğim bundan ibarettir.

Dr. Galip Kahraman (Bursa Mebusu) — Aziz arkadaşlar, Kızılay memlekette yegâne bir şefkat müessesesidir. Memleketin herhangi bir tarafında bir felâket olduğu zaman derhal oraya koşuyor. Fakat maalesef bütün arkadaşların söylediği gibi gelir menbalarını çoğaltmak için ne yapmak lâzımsa yapmalıdır. Hakikaten birinci derecede âza adedini çoğaltmak elzemdir. Fakat bundan başka da bir çok tedbirler alınmalıdır ki bu gelir fazlalaşsın. Arkadaşlar, bu müessesede çalışan kıymetli unsurlar herhalde vüsatlarının yettiği kadar muvaffakiyetle çalışarak lâzım gelen bütün dertlere yetişiyorlar. Bendeniz diyorum ki muhtelif kanun mevzulariyle, yahut başka şekil ve suretlerle bu kıymetli, yüksek, hayırlı müessesenin varidatını artıralım. Meselâ; mensup olduğum, muhahhası bulunduğum Kızılay Merkezi varidatını arttırmak için şöyle bir şey düşünmektedir: Sinema biletleri üzerine kırkar paralık bir pul yapıştırmak suretiyle varidatı arttırsak. Bendeniz bunu bir teklif olarak rica ediyorum. Kabilse nazarı dikkate alınsın.

Dr. Hüsamettin Kural (Umumî Merkez Reisi) — Muhterem arkadaşların raporlar hakkındaki kıymetli mütalealarını dinledim. Göstermiş oldukları alâkadan dolayı kendilerine ayrı ayrı gerek Kızılay Cemiyeti ve gerekse şahsım namına teşekkür ederim. Cemiyetimizin çok yüksek olan idealinin husulü için her tarafta kıymetli yardımlarını esirgemeyen Kızılay Cemiyeti mensuplarına da şükran hislerimizin izharını bir borç bilirim.

Şimdi arkadaşlarımın mütalealarına ve isteklerine ayrı ayrı cevap vermeğe çalışacağım.

Berç Türker mütaleaları arasında Afyonkarahisar maden suyu satışının çoğaltılması hakkında arzu izhar buyurdular. Filhakika bu suyun menbadeñ çıkan mikdarının hepsi henüz şişelere alınamamakta ise de istifade edilen mikdarı seneden seneye artmaktadır. Bu maden suyunun inkişafı için, hepimizin de bildiğı veçhile, Kızılay Cemiyeti senelerdenberi çalışmaktadır ve her sene suyun tezayüdü suretiyle bu çalışmasının semeresini görmektedir. Kat'î hesabını arzettiğimiz 1937-1938 senesi zarfında sarfedilen suyun mikdarı bir litrelik, yarım litrelik ve $\frac{1}{3}$ litrelik olmak üzere heyeti umumiyesi 1,490,650 şişedir. Geçen senedenberi olan sarfiyat ise kat'î olarak tesbit edilmemiş olmakla beraber bir buçuk milyon fazla olacağını tahmin ederim. Gelecek senelerde ise tedricen daha çok artacağında şüphe yoktur. Tesisatının tamamen sıhhi ve şişelere doldurma şeklinin fennî olması Afyonkarahisar maden suyuna olan rağbeti arttırmıştır. Fakat şişeleri menbada temiz olarak doldurmak kâfi değildir. Şişelerin içine konduktan sonra da ticarete sevkinden evvel muayyen bir zaman muhafaza edilmesinin ve senelerce şişelerde kalsa bile bozulmamasının temin edilmesi lâzımdır.

Suyumuzun hiç bozulmadığını ve dünyanın en iyi maden sularıyla ölçüşebilecek bir şekilde bulunduğunu iftiharla arzederim. Suyun satışının çoğaltılması için daha bazı tedbirler de düşünüyoruz. Bunlardan birisi şişe meselesidir. Şimdiye kadar olan istihşallerde şişe eksikliği hissedilmemiş olmakla beraber suyun bundan sonra daha fazla satılabileceğini nazara alarak şişe mikdarının arttırılması ve bunların mümkün olduğu kadar az masraf ve fiatla mal edilmesi için Kızılay daimî faaliyet ve teşebbüs halindedir. Şişeler ne kadar ucuza mal edilirse satış fiatı da o nisbette ucuz olur. Biliyorsunuz ki bir kanunla memlekette emsali yapıncaya kadar fennî tesisatı haiz olan maden suyu müesseseleri için harıçten getirilecek olan şişelerin gümrükten muafiyetine müsaade buyurulmuştur. Filhakika memleketimizde bu yolda bir fabrika yapılmış ve faaliyete başlamış ise de buradan tedarik edilecek şişelerin maliyeti maden suyunun şimdiki fiatla satılmasına bile müsait değildir. Atı için çok mikdarda şişe tedariki hakkındaki teşebbüslerimizin neticeleri hakkında gelecek sene yine burada sizlere maruzatta bulunmak imkânını bulacağımızı arzederim. Bu suları ucuz satabilmek Kızılayın en mühim isteğidir.

Memleketin sıhhatine hizmet etmek kendisinin bir vazifesi olduğunu bilerek Kızılay bundan büyük bir menfaat gözetmemektedir. Bugün satılan maden sularının fiatleri: Bir litrelik şişelerin satış fiatı meselâ An-

karada 20 kuruştur. Kızılay müteahhide 20 kuruşa verir ve müteahhitler de bunu Kızılaydan aldığı fiatla satmak mecburiyetindedirler. Müteahhitlere ayrıca bir bey'iyeye verilir ki bu da % 10 dur. 20 kuruşa satılan suların şişe bedeli toptan 9 kuruştur. Şişe geri verildiği zaman müşteriye 9 kuruşu iade edilir. Şu halde suyun şişesiz fiatı 11 kuruştur. Eğer sandıkla alınacak olursa bir litrelik maden suyunun satış fiatı 10 kuruştur. İstanbulda nakliye farkı olduğu için bu mikdar 15 kuruştur. Bir litre maden suyunun on kuruşa satılmış olması zannederim ki hiç de pahalı bir şey değildir. Eğer şişelerin maliyet fiatı artmazsa, istihsalât ve sarfiyat arttıkça fiatın biraz daha inmesi muhtemeldir.

Berç Türker Gazlıgöl hamamının sıhhi şartlarının Kızılay tarafından ıslah edilmesini istiyorlar. Bu hususta Afyon vilâyetiyle de birleşmemizi söylediler.

Gazlıgöl hamamı ve civarı hakkında Kızılay Merkezi Umumîsi daha evvel tetkikat yaptırmıştır. Bu tetkikata nazaran Gazlıgöl hamamı civarında ve Afyon vilâyetinin diğer mahallerinde daha başka sıcak sular ve kaplıcalar mevcuttur. Bu suların heyeti umumiyesindeki hassai şifaiyenin çok güzel olduğu öğrenilmiştir. Gazlıgöl hamamı vilâyet idarei hususiyesinin malıdır. Burada yapılacak olan müessese yani modern bir (Etablisöman Termal) Kızılaya beş altı yüz bin liraya mal olur.

Böyle bir teşebbüse girişemez. Bundan daha âcil ve daha lüzumlu ve Kızılayın doğrudan doğruya teşekkül maksadı ile alâkadar ve nizamnamesinin tayin etmiş olduğu diğer daha mühim işleri vardır.

Bu hamamın etrafında görülen ve sıtma tevlit eden gayri sıhhi vaziyeti; hatırladığıma göre, vilâyetin müracaatı üzerine Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti kontrol ve mürakabe etmektedir. Binaların ıslahı, modern hale getirilmesi işi vilâyet tarafından düşünülmüş olmak lâzımdır. Şunu da arz etmek isterim ki Afyonkarahisar vilâyeti dahilinde Gazlıgöl hamamından başka hemen hemen aynı hassai şifaiyeyi haiz olan başka ılıca ve kaplıcalar da halkın teveccüh ve revacına mazhar olmuşlardır. Bunların hepsi aynı suretle ıslah edilmeğe muhtaçtır.

Aza aidatının arttırılması meselesi: Bunun hakkında iptida Berç Türker arkadaşımız beyanı mütalea buyurdular. Muhterem murahhaslarımızdan bazıları da bu hususlardaki alâkalarını büyük bir şefkatle izhar buyurdular. Filhakika âza adedini delâleten göstermekte bulunan bütçemizdeki varidatın mikdarı, hepimiz bildiğimiz gibi, arzu ettiğimiz dere-

cede değildir. Geçen senelerdeki meclisi umumilerin hepsinde de aynı alâka ile bu mesele mevzuubahs olmuştur ve Merkezi Umumî de bu mesele üzerinde daima meşgul olmaktadır. Merkezler ve şubelerde de bu husus için çalışılmakta olduğunda şüphe yoktur. Kızılay Cemiyetinin Nizamnamesi ve talimatnameleri ve Merkezi Umumîden bu hususta yapılmış olan tamimler ve her sene verilen direktifler tabiatıyla her tarafta aynı suretle çalışmak için vahdet temin edecek mahiyettedir. Her sene bir (Kızılay haftası) yapılıyor, bu hafta için matbuat ve Merkez ve Şubelerimiz gereken propagandayı yapıyor. Bütün bunların hedefi âza sayısının arttırılmasıdır. Binaenaleyh bu mevzuda Kızılay tarafından sarfedilen mesainin eksik olduğunu zannetmiyoruz.

Kızılayın âza adedinin arzu edilen miktarda olmaması, bizce, Kızılaya gösterilen alâkanın noksanlığından da değildir. Kızılaya kaydedilen âzanın aidatı tamamiyle toplanamıyor. Bunu toplamak için varidatı müsait olan yerlerde, yani büyük şehirlerde ayrıca tahsildarlar vardır. Bir çok yerlerde ise toplanacak aidatı miktarı ayrıca tahsildar tutmaya müsait değildir. Sabık muhterem Reisimiz Dr. Refik Saydam da geçen Meclisi Umumîlerin birisinde aidat toplamak için büyük bir tahsildar teşkilâtı yapılmasının doğru olamayacağını beyan buyurmuşlardı. Bütün bunlarla beraber âza adedinin arttırılması ve aidatın daha iyi toplanabilmesi için daha müessir olabileceğini tasavvur ettiğimiz başka teşebbüslerde de bulunacağız. Bu hususta daha faydalı olacak mütalealar varsa bunların hepsi Meclisi Umumînin itlâma iktiran ettikten sonra bunları temin etmeyi Merkezi Umumî bir vazife telâkki eder.

Kızılay gazetesi için Berç Türker bir gazetede çıkmış olan buna ait yazıdan bahsettiler ve Kızılay gazetesinin evsafı lâzımevi haiz olmadığından kâfi miktarda satılmadığını söylediler.

Bu gazete bayramlarda Ankara ve İstanbulda çıkıyor. Bayram günlerinde diğer gazeteler buna yerlerini terk ediyorlar. Bu gazetenin ayrıca bir tahrir heyeti mevcut değildir. Kızılayın neşriyat servisi bu vazifeyi yapıyor. Ve muhtelif gazetelerin muharrirleri de yardımlarını bu gazetenin çıkarılmasında esirgemiyorlar. Tabiidir ki Kızılay gazetesinin satışı bütün gazetelerin satışına tevafuk edemez. Çünkü herkes, her gün okuduğu, alıştığı kendi gazetesini okur. Bu zarurî ve mânevî bir ihtiyaktır. Gazetemizin daha çok satılamamasında şüphesiz bu ruhî âminin de dahli vardır. Bununla beraber bayramlarda çıkan Kızılay gazetesi söylenildiği gibi de değildir. Muhtelif bayramlarda çıkmış gazete nüsha-

larından bir kaç tanesini getirttim. Görüyorsunuz, hakikaten bu gazeteler Berç Türker arkadaşımızın okuduğu surette tavsif edilecek mahiyette değildir. Öyle zannediyorum ki bu nüshalar diğer yevmi gazetelerin bir kısmından hiç de geri kalmaz.

Bu yazının herhangi bir manâyı mahsusa matuf olacağını zannetmiyorum. Gazetelerin bir çokları bayram günlerinde çıkmadıkları için alıılmış gazetelerin okunamamasından duyulan bir hisle yazılmış bir yazı olması muhtemeldir. Bunun tayini yüksek takdirine aittir.

Ali Kâni arkadaşımız, Fatih murahhası olarak, Kızılayın himayesinde bulunan bazı teşkilâta olduğu gibi çocuklara yapılacak olan yardımın hakikî bir şefkat yuvası olan Darüşşefakaya da teşmil edilmesini arzu buyurdular. Kızılayımız imkân nisbetinde bu gibi hayır müesseselerine yardım etmektedir. Fakat bu umumî değildir. Memleketimizde çocukların korunmasını temin eden ve teşkilâtı bütün memlekete şâmil olan bir kardeş müessese vardır. Bununla beraber Kızılayın da Ankara ve İstanbulda çocukların sıhhatine ve giyinmelerine ve gıdalarına itina etmek üzere küçük mikyasta teşkilâtı vardır. Darüşşafakadan Kızılaya, şimdiye kadar, böyle bir teklif ve müracaat vaki olmamıştır ki Kızılay buna muavenet etsin. Böyle bir talep vaki olursa, tetkik edilerek karar verilir.

Rasih Kaplan arkadaşımız da Gazlıgöl hamamının sıhhi bir şekle sokulması, ve Devlet Demiryolları idaresiyle anlaşarak bir otel yapılması arzusunu izhar buyurdular. Biraz evvelki Gazlıgöl hamamına ait maruzatım zannedirim ki buna da şâmil olabilir. Bu müesseselerin sıhhi şekilde olmasını Kızılay da arzu eder. Fakat kendileri de takdir buyururlar ki bunları yapmak bugün için onun kudretinin fevkindedir.

Bayan Meliha Ulaş Hastabakıcı mektebinden bahis buyurdular ve ne safhada olduğunu sordular: Hastabakıcı Mektebi memleketimizde mevcuttur. Ve Kızılay tarafından idare edildiği de bütçede yazılıdır. Bu mektebin kadrosu yüz talebedir. Üç senelik tedrisatı vardır. Orta tahsilini bitirmiş olan kızlarımız oraya kabul olunur. Bunun mevcudiyeti haylice eskidir. Her sene daha ziyade inkişaf ederek bugünkü tekâmül halini almıştır. Zaten diğer memleketlerde de — bu gibi müessesatı olan yerlerde — hastabakıcı mektebi kadrosu yüzden fazla değildir. Mektep faaliyetle çalışmaktadır.

Ankarada ikinci bir hastabakıcı mektebi açılması bundan evvel düşünülmüş ve ikinci bir mektebin açılması prensip itibariyle kabul edilmiştir.

Bu; Merkezi Umumîde daima üzerinde durulan ve takip edilen bir mevzudur. Ankarada ikinci bir mektebin açılması bir zaman meselesidir. Burada açılacak (Hastabakıcı Hemşire Mektebi) talebeleri mevcut Nümune Hastanesinde tatbikat görecekları için bu hastanenin daha ziyade büyümesi bekleniliyor. Binaenaleyh Ankarada kurulacak olan Tıp Fakültesinin açılması zamanına göre ikinci hastabakıcı mektebinin de açılabilmesi temin olunacaktır. Açılacak Fakültenin klinikleri 1200 yataklı olacağından talebenin tatbikatını lâıyıkı veçhile temin edecektir.

Kâzım Nami arkadaşımızın Kızılaya âza kaydı için vaki olan şefkatli mesailerine teşekkür ederiz.

Kızılay gençlik teşkilâtında âza adedinin çoğaltılması lüzumunu söylediler. Bu arzuya hepimiz iştirak ederiz. Merkezi Umumînin Gençlik Kızılayı ile iştigal etmekte olan teşkilâtında gerek âzanın arttırılması ve gerekse bu âzanın yapacakları hayırlı hizmetlere hazırlık vaziyeti hakkında büyük mesai sarfedilmektedir.

Bugün Gençlik Kızılayındaki âzanın heyeti umumiyesi 130 bin kadardır. Bu mikdar gittikçe artmaktadır. Gençlik Kızılayının teşekkülü memleketimizde Kızılayın teşekkülüne nazaran çok yenidir, henüz genç bir hayata maliktir. Bunun varidatı haddi zatında azalmış değildir. Bütçedeki varidat geçen seneye nazaran yapılan bir tahminden ibarettir. Hakikî varidat tahakkuk edenidir. Gençlik Kızılay aidatının talimatnamesi mucibince % 50 si mahallindeki masraflara bırakılır. Bakiyesi masraf fazla olmazsa Merkezi Umumîye gönderilir. Bu itibarla bunun da inkişafta olduğu kanaatindeyiz. Tabiidir ki bu inkişafın daha ziyade olmasını hepimiz arzu ederiz.

Çankırı Merkez Reisi arkadaşımız Kızılay âzasının arttırılmasına ait olan mütalealarında idare âmirlerinin bu husustaki alâkalarının arttırılması arzusunu izhar buyurdular. İdare âmirlerinin alâka ve yardımlarını biz heyeti umumiyesiyle tabii ve muvafık olarak bilir ve görürüz. Kızılay gibi bir şefkat müessesesi hakkında bazı mahallerde arzu edilen şekilde idare âmirlerinin yardım edebilmiş olamamaları dahi mümkündür. Fakat bu hal kendilerinin vazife ve mes'uliyetlerinin çokluğundan mütevellit olduğu için Kızılay ile olan alâkalarının eksikliğine delâlet etmez. Bizim bildiğimiz; idare âmirlerinin bir çokları Kızılayın âzası ve hepsi de bu şefkat müessesesinin birer dostlarıdır.

Yine aynı arkadaşımız bazı şefkat müesseselerinin muhtelif şeylere

yapıştırılan pulları için fazla bey'ie ve komisyon verdiklerinden bahis buyurdular. Biz Kızılay şefkat pullarının sarfedilebilmesi için % 10 dan % 20 ye kadar tazminat verebiliyoruz. Filhakika bazı müesseseler işittiğimize göre bu neviden olan pulların satılması için bizim verdiğimiz mikdarın iki misline yakın bir tazminat veriyorlarmış. Fakat bizim bu mikdardan fazlaya çıkmamıza imkân yoktur.

Hendek murahhası arkadaşımız kız mekteplerinde hastabakıcılık tedrisatının yapılmasını arzu buyurdular. Kız mekteplerinde bu şekilde tedrisat yapılması Kızılay Kurumunu doğrudan doğruya alâkadar etmez, Kız mekteplerinde tedrisatı tanzim eden makamların evvelâ programlarına bunları ithal etmeleri lâzımdır. Eğer arkadaşımızın bu dileği tahakkuk ederse Kızılay bu vazifeyi memnuniyetle karşılar. Fakat mekteplerimizde hastabakıcılık öğretilmesi bizim bildiğimize göre zaten düşünülmüştür.

Saffet Arıkan (Erzincan Mebusu) — Bu esasen programlarımızda derpiş edilmiştir.

Dr. Hüsamettin Kural (devamla) — Şu halde arzuları tahakkuk etmiş oluyor. Bay Atıf arkadaşımız âza adedinin artması için bir prensip olarak yeknesak bir şekilde hareket edilmesini beyan buyurdular. Biraz evvelki maruzatımla buna da cevap vermiş olduğumu zannederim.

General Mehmet Ali Bellisan, İstanbulda Gençlik teşkilâtı varidatının % 50 sinin bey'ie olarak verildiğini beyan buyurdular. Bunda bir yanlışlık olsa gerek. Biraz evvel söylediğim gibi Gençlik Kızılayı varidatının % 50 si mahallinde kalır. Bu da kendi yardım masrafları için bırakılıyor. Bu da tamamen talimatnameye muvafık olan bir mikdar ve nisbettir.

Kongreye gelecek âzanın mahallinden gelmesi hakkında mütalâa beyan buyuruldu. Meclisi Umumî murahhasları mahallerince Esas Nizamnameye göre intihap edilmektedir. İntihap mahallinde bulunsun veya bulunmasın, muhterem murahhaslarımızın hepsinin Kızılay hakkında çok derin malûmatları ve bilgileri vardır. Bizi tenvir ve irşad hususunda aynı derecede bulunduklarını biliyoruz.

Dr. Galip Kahraman arkadaşımız, varidatın arttırılması hakkındaki arzuları maruzatımın heyeti umumiyesi içerisine dahildir. Arkadaşımızın lûtf buyurmuş oldukları suallere de cevap vermiş oldum. Daha ziyade tenvir edilmesi lâzım gelen şeyler varsa cevap vermeğe amadeyim.

KIZILAY MECMUASI

Bu vesileden istifade ederek yüksek huzurunuzda Cemiyetimizin 1938 temmuzundanberi yapmış olduğu yardımları da hülâsaten arz etmek isterim. 1937-38 senelerinde yapılmış olan yardımlar hakkında raporlarda mufassalan malûmat vardır. Geçen sene yani 1938 temmuzundan şimdiye kadar Merkezi Umumi tarafından yapılmış olan yardımlar:

Bu yardımlar muhtelif ihtiyaçlar ve felâketler için yapılmıştır.

Kızılay Cemiyetinin 1-7-938 — 15-4-939 zarfında yaptığı yardımlar cedveli

	<u>L.</u>	<u>K.</u>	<u>L</u>	<u>K.</u>
YANGIN:				
Babaeski Kürşü Köyü	75			
Osmançık Yukarı Zeytin Köyü	2260	77		
Feke bahçecik köyü	100	51		
Dursunbey	351	76	2788	04
SEL:				
Bor	1010	32		
Erzincan	3500	92		
Kayseri 8 kazası	1004	35		
Niğde	1500	82		
Kazanlı Köyü (Cihanbeyli)	1000			
Ulukışla	201	01		
Sivrihisar	350			
Yozgat	2000			
Karamürsel	400		10867	42
KAR BASKINI:				
Hakâri	200		200	
ÇİĞ BASKINI:				
Çoruh Ortaköy	500		500	
ZELZELE:				
Kırşehir	217270	68		

KIZILAY MECMUASI

Kızıltepe (Mardin)	25	14		
Yozgat	65			
Kükürütlü (Erzurum)	300			
Şili (Amerika)	2015		219675	82
Umumî merkez yardımı:	4168	12	4168	12
Merkez ve şubeler yardımı:	1130	16	1130	16

GÖÇMEN AŞEVLERİ, HASTANELER:

Kavak Aşevi	1971	50		
Ereğli Aşevi	18002	93		
Sirkeci Aşevi	9864	17		
Tuzla Aşevi	15720	77		
Çorlu göçmen H.	5416	80		
Keşan göçmen H.	5384	55	56360	72

HATAY:

Kırıkhan Dispanseri	1350	82		
Reyhaniye Dispanseri	1350			
Ordu Dispanseri	1371	42	4072	24

HUKUK TALEBE C. YARDIM:

400

PARİS BEYNELMİLEL KÖRLÜKTEN KORUNMA CEMİYETİNE YARDIM:

17 39

RUSYADAN GELEN VATANDAŞLARA YARDIM

1002 38

İSPANYA MÜLTECİLERİ:

2505

GAZİANTEP SURİYE MÜLTECİLERİNE YARDIM:

4000

EDİRNE DÜŞKÜNLER EVİ:

32

Y e k û n

307719 29

Bu muavenetlerimize tabîi devam etmekteyiz.

Yine bu fırsattan istifade ederek Meclisi Umumîye bu bütçe yılı içinde Kızılaya verilmiş olan bir vazifeyi de arz etmek isterim:

1938 senesinde Büyük Millet Meclisi kararıyle Cemiyetimize, verem sanatoryomu yapmak üzere (531,000) lira verilmişti. Bu mukaddes vazifeyi bir an evvel ifa için Merkezi Umumî derhal tetkikata başladı ve bu para ile âzamî yatak temini meselesini birinci derecede nazarı dikkate aldı. Bunun temini için memleketin muhtelif yerlerinde mevcut olan bazı sıhhi müesseselerimize, verem sanatoryomlarımıza sanatoryom şeklinde birer pavyon ilâve edilmesi muvafık görüldü.

Bu pavyonlar Haydarpaşa Nümune Hastanesiyle Heybeli Verem Sanatoryomuna ve İzmir Emrazı Sariye hastanesine eklenecektir ve bunların mahallerinde tetkikatı yapıldıktan sonra proje ve plânları ihzar edilmiştir.

Haydarpaşada yapılacak pavyon (120) yatak, Heybelide (195) yatak, İzmirde (70) yatak istiap edecektir. Bunların mecmuu (385) yataktır. Eğer bir bina yapılmış olsaydı 531,000 lira ile ancak 130 ve nihayet 150 yataklı bir müessese yapılabilirdi. Bu pavyonların ihalelerinin yapılması için teşebbüsatta bulunmaktadır. Yakında ihale edilecek ve inşaata başlanacaktır. Maruzatım bunlardan ibarettir.

Ziya Karamursal (İstanbul Mebusu) — Muhterem Başkanı hürmetle dinledik. Bendeniz bir noktaya; Karahisar maden suyunun satış fiyatına temas edeceğim. Bu suyun varidatı muhterem müessesenin bir kısmını temin ediyor. Bu da tezayüt edecektir. Fakat bu suyu muhtelif yerlerde muhtelif fiyatlarla satanlar vardır. Alınan fiyatla konulan fiyat pek farklıdır. Konulan fiyat gayet mutedildir. Fakat satılan fiyat mütebeddildir. İstanbulda şişe ile otuz kuruşa alınıyor. Burada 20 kuruştur. Bu arasındaki fark tenkide değer mahiyettedir. Malûmu âliniz bu; revaç meselesidir, sebat meselesidir. Bir çok hastalar bununla tedavi ediliyor. Bu ucuzlatılacak olursa zannederim ki hem halk istifade eder hem de satış çoğaltılmış olur. Tekrar ediyorum, bu fiyatlar çok mütebeddildir. Bunun bir nizam altına alınmasını dilerim.

Dr. Hüsamettin Kural — Arzettiğim gibi Merkezi Umumî müteahhitlere bu suretle veriyor ve suyun bey'iyesi de ayrıca hesap ediliyor. Şunu da arz edeyim ki fiyat sandık fiyatıdır, şişeler ufak miktarda satılırken buna bir iki kuruş zam etmeleri mümkündür. Buyurdukları şekilde pahalıya satılmak ihtimali varit olduğundan bu hususta tetkikat yapılacağı tabiidir. Maruzatım bundan ibarettir.

Berç Türker (Afyon Karahisar Mebusu) — Çok muhterem Bay Reis sin maruzatıma cevap verdiklerinden dolayı kendilerine çok teşekkür ederim. Yalnız bir iki söz söylemekliğime müsaade buyurunuz. Kızılayımızın toptan verdiği sular muhtekirlerin elinde 10 kuruşluk şişeler, 25 kuruş kadar satılmaktadır. Yani şunu demek istiyorum ki maden suyu satışında da ihtikâr vardır. Bunun önüne geçilmelidir. Arkadaşımız da bu noktaya temas ettiler. Beş kuruşluk şişeler vardır. Bunlar çok rağbet bulmuşlardır. Geçen sene Beyoğlu şubesinin senelik kongresinde bu beş kuruşluk şişelerin her yerde ve her tarafta satılması istendi. Fakat elimizde bu kadar çok şişe yoktur, onun için yalnız Beyoğlu ve Eminönü'ne hasredilmesini söylediler. Bugün oralara münhasırdır. Oralarda bunlardan binlerce şişe sarfediliyor. Bunlar üzerinde ihtikâr olsa olsa beş kuruş olur. Halbuki Kızılayın maden suyu için alabildiğine bir ihtikâr vardır. Bu sular 30, 40, 50 kuruş kadar satılıyor. Bunun önüne geçmelidir.

Gazlıgöl meselesine gelince; bendeniz bunu Kızılay Cemiyetine, felâketzedelere yaptığı yardımdan ilham alarak söyledim. Çünkü halkın burada çektiği müşkülâtı görseniz bunun bir felâket olduğunu anlar ve ona göre bir tedbir bulursunuz. Bu hususta buyurdular ki (800) bin liralık bir (Etablisman Termal) yapılması lâzımdır. Hamamın (800) bin liraya çıkmasını istemedim. (25 - 30) bin lira ile bir kaç aile barındıracak bir bina yapılsın, dedim. Bendeniz Sandıklı'da iken şifa bulmak için gelmiş atlı Konyalıya rast geldim. Şifa yurdundan geliyoruz dediler. Rahat edemedik, bir iki gün kaldık, yine Konyaya gidiyoruz. Bu hali gözümle gördüm. Bu bir felâkettir. Şefkat yurdumuz bu zavallı halkın bu felâketine şahit olsalar mutlaka buna bir çare bulur.

Sonra aidat meselesi için yine bendeniz ısrar edeceğim. Fikri takip lâzımdır. Çünkü Avrupada halk taahhüt ettiği miktarı (Croissant Rouge) a bir çekle gönderir. Halbuki bizde tahsildar giderse verir.

Sonra bu gazete meselesi için; bendenizin gazetecilikte hiç ihtisasım yoktur. Bu makaleyi yazan Peyami Safa, yevmî Cümhuriyet gazetesinde koca koca yazılarla makaleleri çıkan bir muharriri şehirdir. Onun yazdığını burada okudum. İşte makale elimdedir. Buna iştirak etmiyorum. Yalnız onun makalesini okumuş oluyorum.

..... (Mersin murahhası) — Mersin murahhası sıfatıyla söz söylüyorum. Maden suyu satışı, memlekette, hakikaten her yerde ayrı

ayrı fiatlarla yapılıyor. Bu; halkın sıhhati ile alâkadar olan bir iştir. Bunun asgarî fiatla ve her müessesede etiketli fiatlarla satılmasının teminini Cemiyet Merkezinden rica ederim. Falân kasabada 50, falan yerde 20 kuruşa satılmaktadır. Bunun önüne geçip fiat vahdeti temin edilirse hem su fazla satılır ve hem de vatandaşlarımız bundan daha çok istifade ederler.

Abdülhak Fırat (Erzincan Mebusu) — Maruzatım bir tavzihten ibaret olacaktır. Hakikaten hayırlı müesseselerimizin başında bulunan Kızılây çok işler görmüş ve Cümhuriyet devrinde de bilhassa her vakit sistematik bir yükselme göstermekte ve daima terakki etmektedir. Nitekim geçen sene Etimesud'a gittik. Orada müessesenin başardığı işleri şükranla gördük. Burada sayın Başkan ve muhterem arkadaşlarım mühim mevzular üzerinde söz söylediler. Bendeniz bir teklifte bulunacağım. Burada konuşulan meselelerin zaptı tutuluyor. Bunlar basıldığı zaman bize ve bütün merkezlere tevzi edilerek bu faydalı konuşmalardan haberdar edilmemizi rica ederim.

Saniyen, hakikaten, memleketimizdeki bu şifalı maden sularının adedi pek çoktur. Zannedirim ki bu maden suları peyderpey elde edilir ve ıslah edilirse istikbal için yalnız bize değil, coğrafya bakımından bize mülâsık olan devletlere satılacak ve bu müessese için bir çok istifadeler elde edilecek bir mevzudur. Fakat şunu da arzedeyim ki, Ziya Karamursal arkadaşımızın buyurdukları gibi hakikaten bu sudan en ziyade geze-bilen kimseler istifade ediyor. Fakat hastalar en çok eczahanelerden aldıkları için fiatlar değişmektedir. Bendeniz Anadolu tren yolu üzerinde bir yerde (35) kuruşa aldım. Bilhassa bu eczahane satışları üzerinde biraz dursunlar. Bu şifalı sulardan muhtaç olan hastalarımıza daha ucuz ve geniş mikyasta istifade ettirsinler.

Dr. Hüsamettin Kural — Abdülhak Fırat arkadaşımız zabıtların bastırılarak murahhaslara ve şubelere gönderilmesini arzu buyurdular. Hatırlattıklarından dolayı kendilerine teşekkür ederim. Esasen şimdiye kadar Merkezi Umumî zabıtları bastırarak göndermektedir. Bu defaki zabıtlar da tabettirilerek hepinize takdim edilecektir.

Maden sularının fiatlarının tevhide bizim de çok arzu ettiğimiz bir şeydir. Fakat aynı fiatla satılmasına hemen hemen imkân yok gibidir. Bir kere nakliyye tâbi olduğundan nakliye farkı vardır. Bu itibarla bazı eczahaneler daha aşağı satacak olursa ondan az istifade ederler. Az

KIZILAY MECMUASI

satarsa tabii şeyi bekletecek. Bu yüzden zarar edecek, bunun için pek tabii olarak fiyat yükselecektir. Her yerde eczahaneler için fiyatı vahdet haline koymağa imkân yoktur. Çünkü en nihayet alıp satmamak ihtimali de vardır. Bu mesele üzerinde zaten iştigal edildiği gibi bundan sonra bilhassa kongrenin vermiş olduğu ehemmiyetle mütenasip olarak bu meseleyi tetkik edecek ve imkânlar arayacağız.

Başkan — Başka söz almış olan arkadaşımız yoktur. Şimdi Merkezi Umumî raporlarını reye arzedeceğim. Bunun kabulü Merkezi Umumînin zimmetinin ibrası mahiyetindedir. Reye arz ediyorum. Kabul edenler.... Kabul etmeyenler.... Kabul edilmiştir.

Şimdi ruznamenin üçüncü maddesine geçiyoruz. 1939 - 40 bütçesinin tasdikidir. Evvelâ varidat fasıllarını okuyacağız.

Fasıl	Gelirin nev'i	Lira
1	İaneler.	90 000
2	Aidat.	30 000
3	Şefkat pulları geliri.	110 000
4	Müsamere geliri.	23 000
5	Kızılay günü geliri.	8 000
6	Kızılay Gazetesi geliri.	13 000
7	Kızılay Merkez ve Şubelerinin geçen seneler geliri.	30 000
8	Hususî İdareler ve Belediye bütçelerinden yapılacak yardım.	10 000
9	Kurban derileri, zekât ve fitre hasılatı.	150 000
10	Gayri menkul mallar kirası.	34 000
11	Faiz.	100 000
12	Oyun kâğıtları geliri.	126 000
13	Maden suyu safî geliri.	17 000
14	Hükûmetçe verilecek imtiyazlar ve yapılacak yardımlar.	1
15	Müteferrik gelir.	25 000
16	Satış gelirleri.	20 000
17	Kızılay Gençlik Derneği gelirleri.	15 000
18	Sıtma ve Frengi ilâçları geliri.	160 000
19	Gaz Maskesi geliri.	1
Yekûn		961 002

(Bütçenin varidat kısmı fasıl, fasıl kabul edildi.)

Başkan — Bütçe Talimatnamesini okuyoruz.

Kızılay Cemiyetinin Umumî Bütçesi (Masraf kısmı)

BİRİNCİ KISIM

Tahsisat ve Maaşat:

1 UMUMÎ MERKEZ:

1	Tahsisat	4 080	
2	Şubeler	96 684	
3	Teftiş Heyeti	19 944	
4	Müstahdemin	13 320	134 028

2 MERKEZ ANBARI:

1	Memurlar	18 060	
2	Müstahdemin ve daimî amele	10 932	28 992

İKİNCİ KISIM

İdarî Masraflar:

3 UMUMÎ MERKEZ

1	Müteferrika	5 250	
2	Tenvir ve Teshin	3 000	8 250

4 MERKEZ ANBARI:

1	Müteferrika	2 500	
2	Tenvir ve Teshin	1 500	
3	Nakliye vasıtaları	800	4 800
5	Teftiş Heyeti masrafı	15 000	
6	Kızılay Merkez ve Şubelerinin idarî masrafları	45 000	
7	Kızılay Merkez ve Şubelerinin geçen seneler idarî masrafları.	5 000	65 000

ÜÇÜNCÜ KISIM

8 Umumî Masraflar:

1	Eşya ve Levazım sigortası	5 000	
2	Gayri menkul mallar sigorta ve vergisi	10 000	

KIZILAY MECMUASI

3	Memurların sigortası	5 500	
4	Kırtasiye, evrakı matbua	4 500	
5	Harcırah	1 500	
6	Posta, Telgraf, Telefon	2 000	
7	Eşya nakliye ve ambalâj masrafı	2 000	
8	Melbusat	2 400	
9	Demirbaş eşya imha payı	3 000	
10	Şefkat pulları ve maktu kıymetli makbuz tab- iyesi	8 000	
11	Düşünülmeyen masraflar	9 000	
12	Mahkeme masrafı, Avukat ücreti	5 000	
13	Mesken tazminatı	9 768	
14	Hasta memurların tedavi ve yol masrafları, Tazminat ve ikramiye	10 000	77 668

DÖRDÜNCÜ KISIM

9 Propaganda Masrafları:

1	Mecmua ve Tahrir Heyeti ücretleri	8 000	
2	Propaganda	9 000	
3	Park masrafı	3 500	
4	Rozet ve çiçek imaliyesi	5 000	25 500

BEŞİNCİ KISIM

Muhtelif Masraflar:

10	Hastabakıcı Hemşireler Mektebi maaş ve masrafı	65 000	
11	Beynelmilel Kızılhaç Komitesi ve İttihadına yardım	4 000	
12	Eşya mübayaat ve İmalâtı	200 000	
13	İnşaat, Tesisat, Tamirat	25 000	
14	Kızılay gazetesi masrafı	13 000	
15	Kızılay Gençlik kurumu masrafları	15 000	
16	İmdat ve Muavenet	200 000	
17	Kızılay Merkez ve Şubelerinin geçen senler imdat masrafları	4 000	526 000
Yekın			870 238

1 Temmuz 1939 — 30 Haziran 1940

1— 1 Temmuz 1939 tarihinden 30 Haziran 1940 tarihine kadar olan gelir (961 002) lira olarak tahmin edilmiştir.

2 — 1 Temmuz 1939 tarihinden 30 Haziran 1940 tarihine kadar olan masraflar (870 238) lira konulmuştur.

3 — İhtiyat akçası, Adî ve Fevkalâde olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Fevkalâde ihtiyat akçası olarak nakid ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hisse senedlerinden ve sıtma ve frenği ilâçları monopolü mütedavil sermayesi olarak ayrılan (400.000) liradan ibaret olmak üzere (1.347.600) Türk lirası tahsis edilmiştir. Bu fevkalâde ihtiyat akçası Umumî Meclis kararı olmadıkça barış zamanında sarfedilemez.

4 — Kızılay Umumî Merkezi tarafından yapılmış olan anbar malzeme kadrosunda bulunan her türlü eczayı tıbbiye ve edevatı sıhhiye keza Umumî Meclis kararı olmadıkça barış zamanında sarf edilemez. Ancak bu kadrodaki bütün eşya ve diğerlerinin değiştirilmesine lüzum hasıl oldukça icabeden şekil ve suretde değiştirilir. Umumî Merkez, anbar malzeme kadrosunda olmayan anbar mevcudu fazlalarını satar veya muavenet eşyası olarak ayırır.

5 — Umumî Merkez, bütçenin gelir fasıllarına tahminen konulan paralardan fazla tahsilât yaptığı takdirde işbu tahsilât fazlasını (12) ci eşya mubayaat ve imalâtı ve (16) ncı imdad ve muavenet fasıllarındaki tahsisata ilâve etmek suretiyle sarfedebilir.

6 — Umumî Merkez, Gayrimenkul mallardan faydasını görmediklerini satmağa ve lüzum gördüğü takdirde bu satıştan hasıl olan para ile başka gayrimenkul mallar satın almaya ve yeniden yaptırmaya selâhiyettardır.

7 — Masraf bütçesinde yazılı bir hizmetin yapılması için mevcut ve biriktirilmiş malzemenin sarf ettiği takdirde bu malzemenin kıymeti üzerinden mukabili olan mikdar, masraf bütçesinde aid olduğu fasıldan mahsup olunduğu gibi nakden yapılacak muavenetlerin masrafları dahi bu fasıldan verilir.

8 — Eşyanın muhtelif işler için yapılacak gönderilme ve sair bütün masrafları bu işe ait fasıldan verilir.

KIZILAY MECMUASI

9 — Gerek Umumî Merkezce yapılacak ve gerek Umumî Merkezin tavsiyesiyle Merkez ve Şubeler tarafından yapılacak müsamerelerin ehemmiyeti derecesine göre masraf yapılabilir.

10 — Gerek Umumî Merkezce ve gerek Merkez ve Şubelerce sarf olunacak Şefkat Pulları gelirinden % 20 si bu pulları sarf edenlere, zarurî masraf ve zarar ve ziyan karşılığı olarak verilebilir.

11 — Daireler, Müesseseler ve ahali tarafından verilecek emanetler bütçeye konulmaksızın alınır ve yerine verilir. Ve her hangi bir iş için verilecek kıymetleri yine aynı şartla kabul etmeye ve istenilen işi yapmaya Umumî Merkez mezundur.

12 — Umumî Merkez, (1938 - 1939) bütçesinin (13) üçüncü inşaat, tesisat ve tamirat faslına konulmuş olan tahsisattan artan kısmın (1939 - 1940) bütçesine ilâve suretiyle sarfedilebilir.

13 — Merkez anbarında ihtiyaç görüldüğü takdirde kadro harici çalıştırılan memur ve işçilerin ücretleri (12) ci Eşya Mubayaat ve İmalâtı faslından verilir.

14 — Bütçenin fasılları içinde maddeden maddeye tahsisat nakline, İdare Heyetinin teklifi ile, Umumî Merkez mezundur.

15 — Hükûmetin inhisarı altında olup niyabeten Kızılay tarafından getirilerek satılmakta olan oyun kâğıtlarının satın alınma paralarıyla gümrük resmi hazineye aid hissesi ve sair masrafları, yani bu işi yürütmek için işletme sermayesi olarak Umumî Merkez (120 000) lira sermaye koymağa mezundur. Bütçe gelir kısmının (12) inci faslına ise bu kâğıtların getireceği safî gelir konulmuştur.

16 — Şartnamesine göre Kızılay tarafından fennî tesisatla işlettilen Afyonkarahisar madensuyu için sabit sermaye olarak (170 000) lira ve işletmesi için mütedavil sermaye olarak da (110 000) lira konulmuştur. Bütçenin gelir kısmının (13) üçüncü faslına bu suyun getireceği safî gelir konulmuştur.

17 — Kızılay Merkez ve Şubelerinin geliri, bütçenin gelir kısmında tahmin olunan mikdarı geçtiği takdirde bunların masrafları için de bütçenin masraf kısmının (6, 7, 17) inci fasıllarına tahminen konulan mikdarları, esas nizamnamenin (123) üçüncü maddesine göre, artabilir.

18 — Hastabakıcı Hemşireler okulu müdür, talim heyeti, memurlar, talebe ve hademelerinin aylıklarıyla yemek ve diğer masrafları karşılığı

KIZILAY MECMUASI

olarak bdcenin (10) cu faslına konulan paranın sarf şeklini Umumî Merkez tayin eder.

19 — Gençlik Kızılay talimatnamesinin (40) ıncı maddesine göre bütçenin gelir kısmının (17) ci faslına konulan paranın sarf suretini, Gençlik Kızılay Heyetinin teklifi zerine, Kızılay Umumî Merkezi tesbit eder.

20 — Kızılay Umumî Merkezince kurularak işletilmekte olan zehirli gazlardan korunma maske fabrikasının işletilmesi için Hkmetten verilen ve verilecek olan paralar bdeye kanulmaz. Bu paralar ayrı bir hesaba geçirilir ve bu hesaptan usulüne göre masraf yapılır. Bu fabrikanın getireceği safi gelir ya fabrikanın mütedavil işletme sermayesine ilâve etmeğe veya bütçenin (19) cu faslındaki hesaba irat yazmaya Umumî Merkez selhiyettardır.

21 — (2767) numaralı kanunla monopolü Kızılay Cemiyetine verilen sıtma ve frengi illarının memlekete getirilmesi ve gümrük resmi olanların gümrük resimleri verilmesi ve diğer işletmesi için mütedavil sermaye olarak fevkalâde ihtiyat akçesinden (400 000) türk lirası ayrılmıştır. Monopol illarının getireceği safi gelir tahmin edilerek Bütçenin gelir kısmının (18) ci faslına konulmuştur.

(Madde madde kabul edildi).

Başkan — Heyeti umumiyesini reye arz ediyorum. Kabul edenler.... etmiyenler, kabul edilmiştir.

Merkezi Umumiden her sene beş za kıdem sırasıyla istifa ettiği için yerlerine yenilerinin intihabı mevzuubahstir. Bu hususta verilmiş bir tahrir vardır, okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Esas nizamnamenin 52 inci maddesine göre Merkezi Umumî âzasından kıdem sırasıyla çıkan Eskişehir Mebusu Bay Emin Sazak, İstanbul Mebusu Tuğamiral Dr. Hakkı şinasi Erel, tüccardan Bay Arif ubuku, Ağrı Mebusu Bay Dr. Hüsamettin Kural, Devlet şurası Reisi Bay İsmail Hakkı Göreli'nin yerlerine yine nizamnamenin 53 nc maddesine göre tekrar seçilmelerini arz ve teklif eyleriz.

İmzalar:

Kâzım Seviğtekin, Cemil Uybadın, Osman Gökal, Vehbi Bilgin, Nihat Sezai, Besim Ömer Akalın, Saffet Arıkan, Fatma Memik, Mehmet Şahin, Fuat Umay, Hasan Alemdar, Naki Cevat, Mazlum Boysan, Benal Arıman, Nazmi Trak.

(Muvafık sesleri.)

Başkan — Takriri kabul edenler.... etmiyenler.... Kabul edilmiştir.

İstanbul eczahanesi sahibi Bay Hüseyin Hüsnü istifa etmiştir. Yerine diğer bir arkadaşın intihabı için bir teklif var, okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

İstifa etmiş olan İstanbul Eczahanesi sahibi Bay Hüseyin Hüsnü Sarı'dan inhilâl eden Merkezi Umumî âzalığına uzun senelerdenberi Kızılay Cemiyetinde çok iyi çalışmış olan ve fâhir âzamızdan bulunan Ankara Merkezi Reisi Bay Dr. Cevat Akkerman'ın seçilmesini arz ve teklif eyleriz.

İsmail Hakkı Görelî Refet Ülken Galip Kahraman

Başkan — Takriri reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.... etmiyenler.... Kabul edilmiştir.

Başka bir takrir daha vardır, onu da okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Esas nizamnamenin 127 inci maddesine göre gelecek devre için Tetkik Komisyonu âzalıklarına geçen devrede olduğu gibi Kocaeli Mebusu Bay Salâh Yargı, Niğde Mebusu Bay Faik Soylu ve Konya Mebusu Bay Kâzım Okay'ın seçilmelerini arz ve teklif eyleriz.

İsmail Hakkı Görelî Refet Ülgen Galip Kahraman

Başkan — Kabul edenler.... etmiyenler.... Kabul edilmiştir. Merkezi Umuminin bazı teklifleri vardır. Onları da sırasıyle arzedeceğim.

Yüksek Reisliğe

Türkiye Kızılay Cemiyeti 1939 yılı Umumî Meclisinin toplantısı dolayısıyla Cemiyetimizin Büyük Hâmisi, Millî Şefimiz Reiscümhur İsmet İnönü'ne Umumî Meclisin sarsılmaz saygılarının sunulması için Kongre Reisliğine salâhiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz.

İmzalar:

Naki Cevat, Kâzım Sevügtekin, Vehbi Bilgin, Berç Türker, Nazmi Trak, Nihat Sezai, Saffet Arıkan, Fatma Memik, Mehmet Şahin, Fuat Umay, Hasan Alemdar, Mazlum Boysan, Benal Arıman, Cemil Uybadın, Osman Gökal, Nazmi Trak.

(Şiddetli alkışlar).

Başkan — Kabul edilmiştir.

Yüksek Reisliğe

Türkiye Kızılay Cemiyeti 1939 yılı Umumî Meclisinin toplantısı dolayısıyla Büyük Millet Meclisi Reisi Sayın Bay Mustafa Abdülhalik Renda, Başvekil Sayın Bay Dr. Refik Saydam'a Umumî Meclisin saygılarının sunulması için Kongre Reisliğine salâhiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz.

İmzalar:

Naki Cevat, Kâzım Sevügtekin, Vehbi Bilgin, Berç Türker, Nazmi Trak, Nihat Sezai, Saffet Arıkan, Fatma Memik, Mehmet Şahin, Fuat Umay, Hasan Alemdar, Mazlum Boysan, Benal Arıman, Cemil Uybadın, Osman Gökal, Nazmi Trak.

(Alkışlar).

Başkan — Kabul edilmiştir.

Yüksek Reisliğe

1939 yılı Kongresinin toplantısı dolayısıyla Genel Kurmay Başkanı Mareşal Sayın Fevzi Çakmak'a Kongrenin sarsılmaz saygılarının arzı için Kongre Reisliğine salâhiyet verilmesini arz ve teklif eyleriz.

KIZILAY MECMUASI

Mehmet Ali Apak

Cevdet Kerim İncedayı

M. Ökmen

(Alkışlar).

Başkan — Kabul edilmiştir.

Yüksek Reisliğe

1920 senesindenberi bilfiil ve bilâ inkıta Kızılay Cemiyeti Merkezi Umumisi Reisliğini yapmış olan Sayın Başvekilimiz Bay Dr. Refik Saydam, bugünkü vazifeleri icabı Merkezi Umumimiz Reisliğinden çekilmişlerdir.

Uzun senelerdenberi Kızılay Cemiyetine çok büyük ve çok kıymetli hizmetler ifa eylemiş bulunan müşarüneyihin yüksek mesailerinden mahrumiyet Merkezi Umumimizi çok müteessir etmiş ve bugüne kadar gerek kıymetli mesailerinden ve gerek meydana getirmiş oldukları hayırlı ve büyük eserlerinden mütevellit şükranlarımız kendilerine arz olunmuştur.

Müşarileyhin yüksek müzaheretlerinin devamının kıymetli bir remzi olmak üzere Cemiyetimiz Fahrî Reisliğini deruhde buyurmaları Merkezi Umumimiz kararıyla kendilerinden rica edilmiş ve büyük mesailerinden dolayı da Esas Nizamnamemizin (50) inci maddesi mucibince kendilerine Fâhir Reislik ve âzalık ünvanlarının tevcihinin ve (Diplome d'honneur) itasının Yüksek Meclisinize arzına ittifakla karar verilmiş olduğunu derin saygılarımla arzeylerim.

Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezi Reisi

Dr. Hüsamettin Kural

(Şiddetli alkışlar).

Başkan — Kabul edilmiştir.

Yüksek Reisliğe

Şarkî Karahisar Şubesi Heyetinden orta okul öğretmeni Bay Ahmet İlhami Erdemir, Eyüp Şubesi Veznedarı komisyoncu Bay Necati Kaptanoğlu, Edremit Şubesi Reisi Bay Dr. Kâmil Emin Güneş, İzmir Merkezi Heyetinden Bayan Sahire Salt ve eczacı Bay Ömer Saydam, Mihalıççık Şube-

KIZILAY MEOMUASI

si Veznedarı Bay Ali Göneng, Salihli Şubesi Veznedarı Sıhhat memuru Bay Mehmet Tevfik Hekimoğlu'nun on yıldan fazla bir zamandanberi bu Şube ve Merkezlerimizde fahrî olarak çok iyi çalıştıkları anlaşılmış olmasından dolayı kendilerine Esas Nizamnamenin 27 inci maddesine göre fâ-hir âzalık ünvanının verilmesini Merkezi Umumimiz karariyle arz ve tek-lif eyleriz.

Kızılay Cemiyeti Umumi Merkezi Reisi

Dr. Hüsamettin Kural

Başkan — Kabul edenler.... etmiyenler.... Kabul edilmiştir.

Yüksek Reisliğe

Kızılay Cemiyeti 1939 yılı Kongresinin selâm ve muhabbetlerinin kar-deş Türk Hava Kurumu ve Çocuk Esirgeme Kurumu Reisliklerine iblâ-ğını arz ve teklif eyleriz.

İzmalar:

Naki Cevat, Kâzım Sevügtekin, Vehbi Bilgin, Berç Türker, Naz-mi Trak, Nihat Sezai, Saffet Arıkan, Fatma Memik, Mehmet Şahin, Fuat Umay, Hasan Alemdar, Mazlum Boysan, Benal Arıman, Cemil Uybadın, Osman Gökal, Nazmi Trak.

Başkan — Kabul edenler.... etmiyenler.... Kabul edilmiştir. Ruzna-medede başka konuşacak bir şey kalmamıştır.

Kıymetli mesainizin gelecek sene bizzat muhatabı olmak şerêfiyle karşılaşacaksınız. Hepinizin sıhhat, refah ve saadetle yurdlarınıza git-menizi temenni ederek celseyi kapıyorum.

Kapanma saati

12.15

Can kurtaran ve gaz temizleyen ekipler

(Vazifeleri, talim ve terbiyesi, malzemesi)

Yazan: Dr. Nuri Refet KORUR

Can kurtaran ve gaz temizleyen ekipler bugün her belediye ve her resmî makam tarafından kurulması icap eden bir teşkilâttır. Bilhassa sanayi müesseselerinde, demiryolları teşkilâtında, toplu insanların iş gördükleri büyük müesseselerde bunlara ihtiyaç vardır.

Gaz temizliyen ekip isminden de anlaşılacağı veçhile düşmanın bir mahalle attığı kalıcı gazları (İperit ve benzerleri) temizlemek işlerini üzerine alır.

Can kurtaran ekipler ise alelâde meskenin işe yaramıyacağı karbon monoksit gazı altında ve yahut çok büyük gaz kesafetleri içinde bizzat görecektir ve böyle yerlerde kalmış insanları kurtararak dışarıda Sıhhiye ekiplerine teslim edecek bir teşkilâttır.

Gaz temizliyen ekip her yerde ve her zaman hizmet görmeğe mecbur olacaktır. Çünkü düşman her hangi bir mahalli kalıcı gazlarla gazlıyabilir. Buna mukabil can kurtaran ekipleri ancak sığınak, kapalı yerlere tam bir isabet vaki olarak içi patlama gazlarıyla (bu gazların terkinde büyük miktarda karbon monoksit vardır) dolarsa o zaman bizzat görürler. Onun içindir ki sığınak olmıyan veya kapalı yerlerde insan çalışmasına ihtiyaç görülmiyen yerlerde can kurtaran ekibi teşkiline lüzum yoktur.

Demiryolu teşkilâtında can kurtaran ekipler büyük istasyonlarda, sığınaklarda, büyük anbar civarlarında ve buna benzeyen tesisat bulunan yerlerde kurulurlar.

Normal olarak bir gaz temizleme ve bir can kurtaran ekibi (6) şar iş görücü ile bir komutandan mürekkeptir.

Gaz temizleyici ekiplerde bir de gaz arayıcı bulunur. Bu gaz arayıcı ekibi teşkil edenlerden biridir. Fakat en iyisi gaz arama vazifesini bu işte yetişmiş kimselere ve tercihan kimyagerlere vermektir.

Bu gaz arayıcısı kalıcı gazları gösteren bir detektör taşır. Düşmanın atmış olduğu gazlarla bulaşmış yerlere evvelâ gaz arayıcısı, üzerinde gaz elbisesi olduğu halde, giderek gazlanmış yerleri tesbit eder ve başka bir arkadaş kendisine yardım ederek bu mahaller tahdid olunur.

Can kurtaran ekibinde dahi bir gaz arayıcısı vardır. Bu gaz arayıcısı da yine ekibi teşkil edenlerden biridir. Bunda da havada karbon motoksid miktarını tayin eden bir cihaz bulunur. Eğer havada karbon monoksid binde dörtten aşağı ise ve o mahalde kâfi derecede hava bulunuyorsa (bu da bir lâmbanın o mahalde sönmemesinden anlaşılır.) Bu gibi yerlere girmek için maske kâfidir.

Gaz temizliyen ekipleri, gaz arayıcıları gazlanan sahayı tesbit ve tahdid ettikten sonra, faaliyete geçerler. Bunlar gazlanmış mahallin üzerine gaz giderici maddeler (kireç kaymağı, lozantin, yeşil su ve benzerleri) dökerek orasını temizlerler. Temizleme usulü aşağıda zikrolunacaktır. İşleri bittikten sonra tahdid olunmuş sahayı serbest geçilecek bir şekle koyarlar.

Her hangi bir yerde bu can kurtaran ekiblerinden ne kadar buluna-acağı o mahallin askerlikçe, ehemmiyetine, genişliğine, düşmanın muhtemel hava taarruzlarına bağlıdır.

6 kişilik bir ekip bir saat zarfında arazi vaziyetlerine göre vasatı olarak 100 m² bir sahayı temizliyebilir.

Süratle yol açılması lâzım gelen vakalarda esas yerler temizlenir ve bir müddet kalmasında mahzûr olmayan yerler tahdid edilerek bırakılır.

Temizlerken, temizlenecek yere evvelce su serpilir. Sonra bunların üzerine kireç kaymağı, daha iyisi lozentin dökülür ve 20 dakika ile yarım saat beklenerek gazın tamamen tesirsiz kalmasına dikkat olunur.

Ondan sonra bu mahaller süprülür.

O halde gaz temizliyen ekibin vazifeleri şöylece hulâsa edilir:

- a) Kalıcı gaz keşfi
- b) Tahdid
- c) Temizlemek

Temizlemek de şu safhalara ayrılır:

- a) Sulamak

- b) Kireç kaymağı serpmek
- c) 20 dakika beklemek
- d) Süpürmek

Kireç kaymağı, terkinde klor bulunan kireçtir. Bunun adı kireç ile (kaymak kireci) hiç alâkası yoktur. Bu madde kapalı bidonlarda saklanmaktadır. Bu, kısa zamanda bozulduğundan bunun yerine beş sene depo edilebilen lozantin maddesi kullanmak daha iyidir.

Gaz temizleyiciler bu vazifelerini gaz elbiseleri altında görürler. Gaz elbisesi hakkında mecmuamızda bir çok yazılar çıktığından burada uzun boylu tafsilât vermek lüzumu görülmemiştir.

Gaz temizleyici ekiplerinin malzemesi şunlardır:

- 1—Gaz elbiseleri.
- 2— Ortanca süzgeçli gaz maskeleri.
- 3— Kireç kaymağı serpen arabalar (Bunun yerine her hangi bir serpme vasıtası kullanılabilir.)
- 4— Süzgeçli kova. (Su serpmek için)
- 5— Tahdit için ip ve filâma.
- 6— Gece tahdit edilen yeri göstermek için sarı fenerler.
- 7— Kalıcı gaz gösteren cihaz. (Dedektör)
- 8— Uzun saplı süpürgeler.

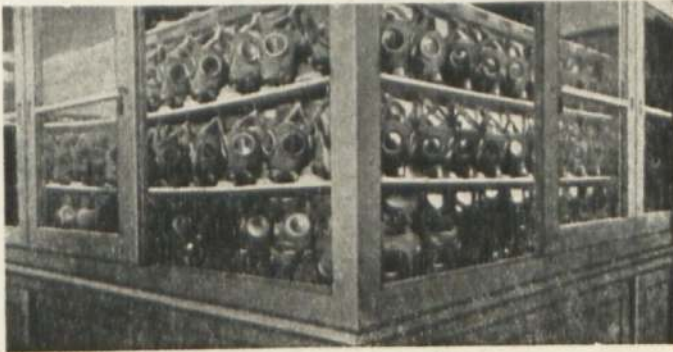
Bu malzemeden bihassa gaz elbiseleri çok iyi bakıma muhtaçtır. Bu elbiseler harareti 0-20 arasında bulunan, rutubet derecesi 50-80 arasında kalan, serin depolarda saklanmalıdır. Elbiseleri bilhassa güneş şuaı çabuk bozar ve sertleştirir. Bu depoların pencerelerinde kırmızı camlar bulunmalı ve havası sık sık tecdit olunmalıdır. Yer altında olmaları daha münasiptir. Bu elbiselerin asma tertibatı hakkında aşağıdaki resim bir fikir verir.

Elbisenin çizme ve eldivenleri için ayrıca depoda tertibat bulunmalıdır. Bu hususta mecmuamızın eski nüshalarında bir çok yazı ve resimler vardır.

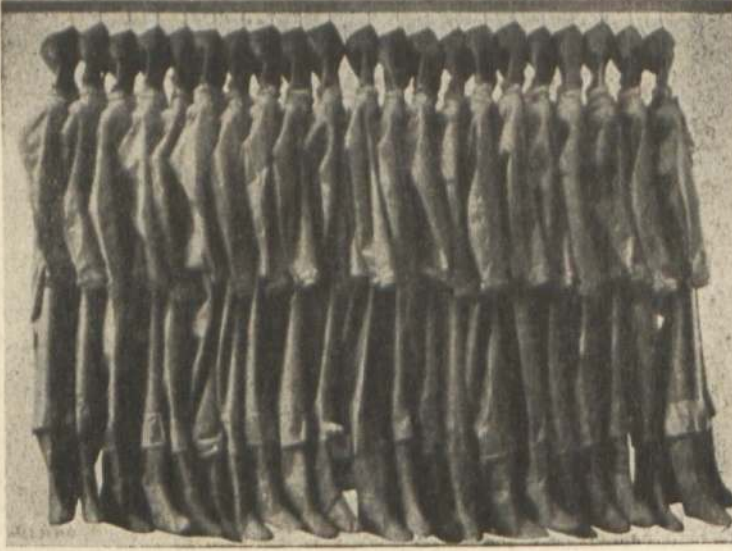
Can kurtaranların vazifesi, yıkılmış bir sığınak veya kapalı bir yere girerek burada karbon motoksit olup olmadığını anlamak, karbon monoksit varsa veya kâfi derecede hava yoksa bu yerlere oksijen cihazlarıyla girerek içerde bulunan insanları kurtarmaktır. Normal olarak her 100 kişilik bir sığınak için bir can kurtaran takımı teşkil olunur.

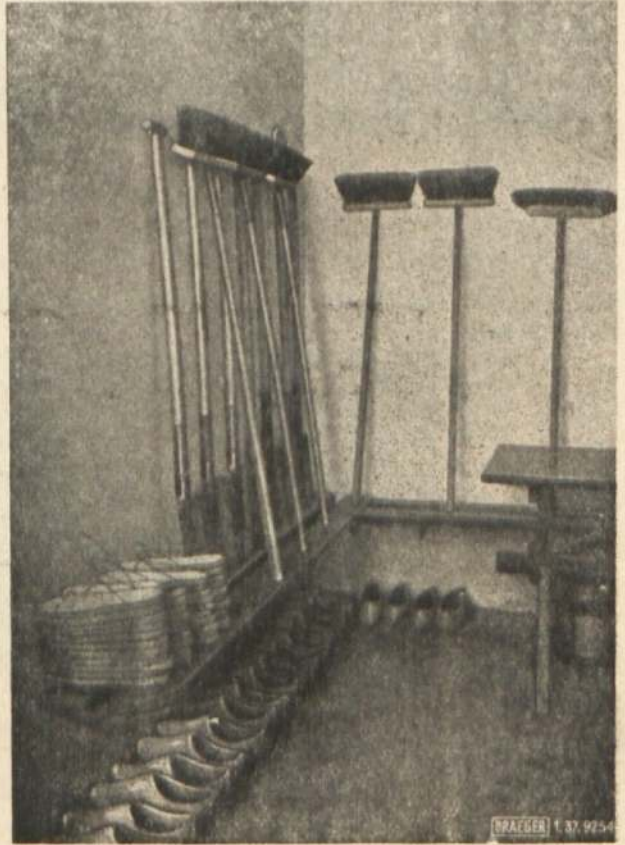
Gaz elbiselerinin, çizme ve eldivenlerinin depo tarzı

Maskelerin yerleştirme tarzı

Gaz elbiselerinin
asılma tarzı

Gaz temizleyici ekiplerinin
diğer malzemesinin
dizilme tarzı

Can kurtaran takımlarının vazifeleri şunlardır:

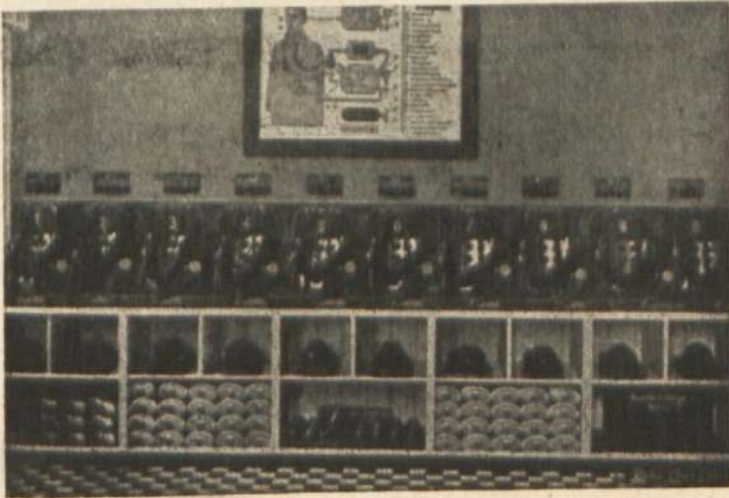
- 1— Oksijen cihazları.
- 2— Karbon motoksid dedektörü.
- 3— Kazma kürek ve destere.
- 4— Elektrik lâmbası ve yedek pıl.
- 5— Teskere.

Can kurtaran takımının malzemesi şu suretle saklanmalıdır:

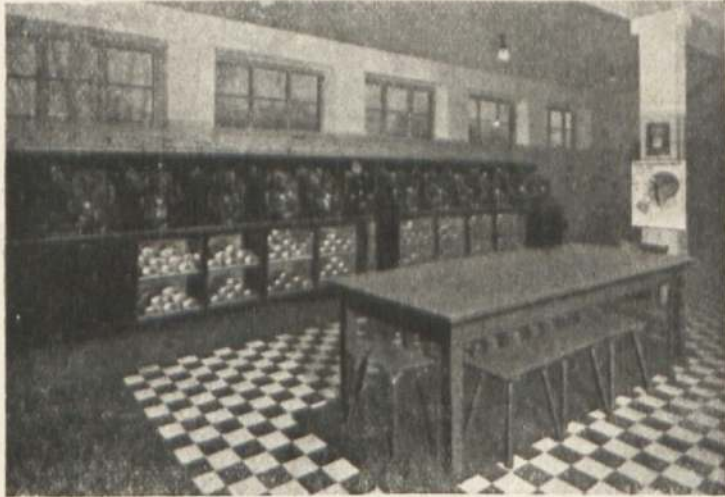
Eğer malzeme kullanılmağa hazır bir vaziyette bulunacaksa oksijen bombası, kalevi kartuş ve hortumlar takılıp hortumların ağzı kapatılır. Yedek kartuşlar daima rutubetsiz bir yerde saklanmalıdır. En eyisi bunları tahta dolaplar içine koymaktır. Kalevi kartuşlar duvara dayanacak olursa oranın rutubetini cezp edererek bozulurlar. Aşağıdaki resimlerde muhtelif memleketlerin bu cihazları nasıl depo ettikleri görülmektedir.

Oksijen cihazı depolarında ayrıca bulunması lâzım gelen malzeme şunlardır:

- 1— Yedek kalevi kartuşlar.
- 2— Yedek oksijen bombaları.
- 3— Büyük oksijen bombalarından küçük oksijen bombalarına oksijen nakletmek için tulumba.
- 4— Yedek büyük oksijen bombaları.

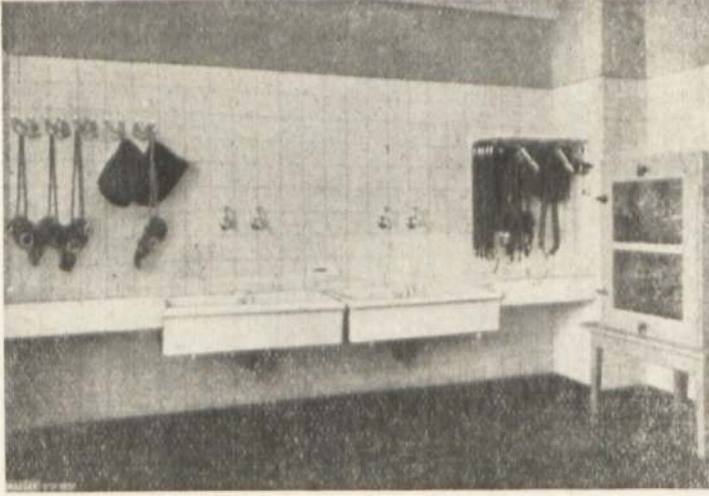
Oksijen cihazlarının ve teferrüatlarının depo tarzı

Oksijen cihazlarının ve teferruatının muhtelif depo tarzları

- 5— Oksijen bombalarının bozuk olup olmadığını muayene için âlet.
- 6— Hortumları yıkamak için musluk tertibatı.
- 7— Oksijen bombalarının gaz kaçırp kaçırmadıklarını muayene için lavabo.

Aşağıdaki resimlerde böyle bir lavabo tertibatı görülmektedir.

Oksijen cihazı depolarında bulunması lâzım gelen lâvabo tertibatı

Talim ve terbiye mes'elesine gelince:

Gaz temizleyici ekipler şunları öğrenmelidir:

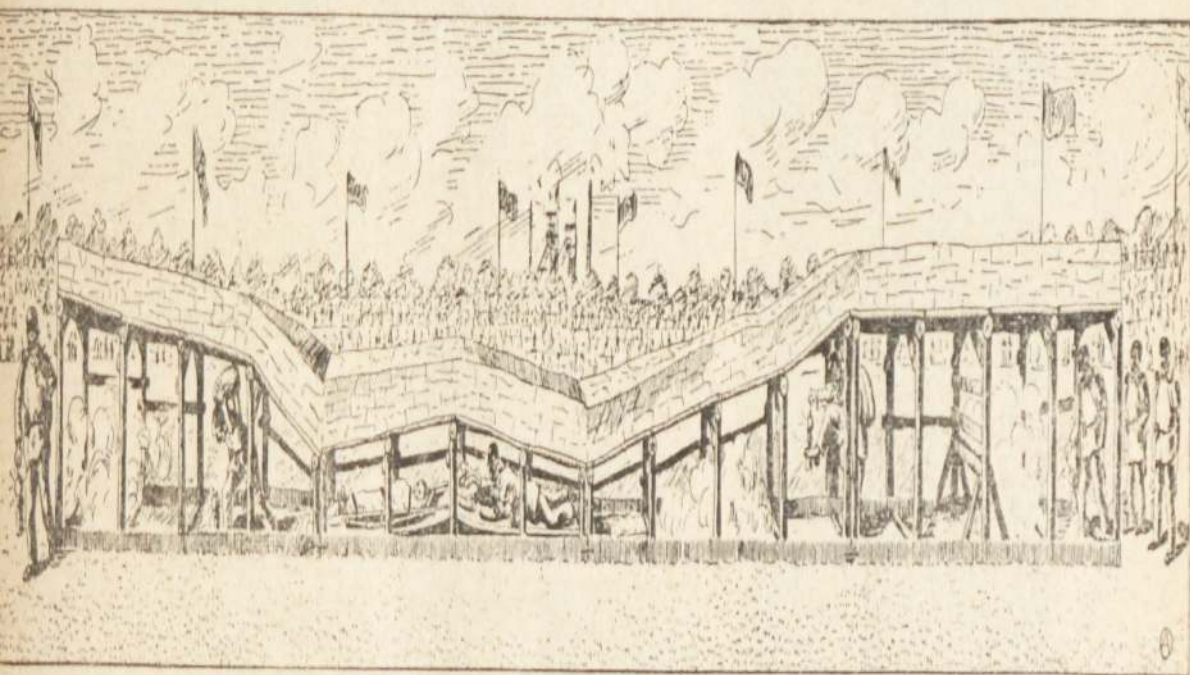
- 1— Gazlar, bilhassa kalıcı gazlar.
- 2— Kalıcı gazların miyarları.
- 3— Gaz temizleme işleri.
- 4— Elbiseler, maskeler, bunların kullanılması ve bakımı.

Amelî olarak hem elbise altında kalmağı talim etmeleri, hem de elbise ile iş görmeğı öğrenmeleri lâzımdır. Bir gaz elbisesi altında yavaş yavaş alışmak şartiyle 4 saat kadar kalınabilir. (Bu elbiseyi taşıyanların elbiseleri altında yalnız bir pantolon ve üzerlerinde bir fanilâdan başka bir şey bulunmamalıdır.)

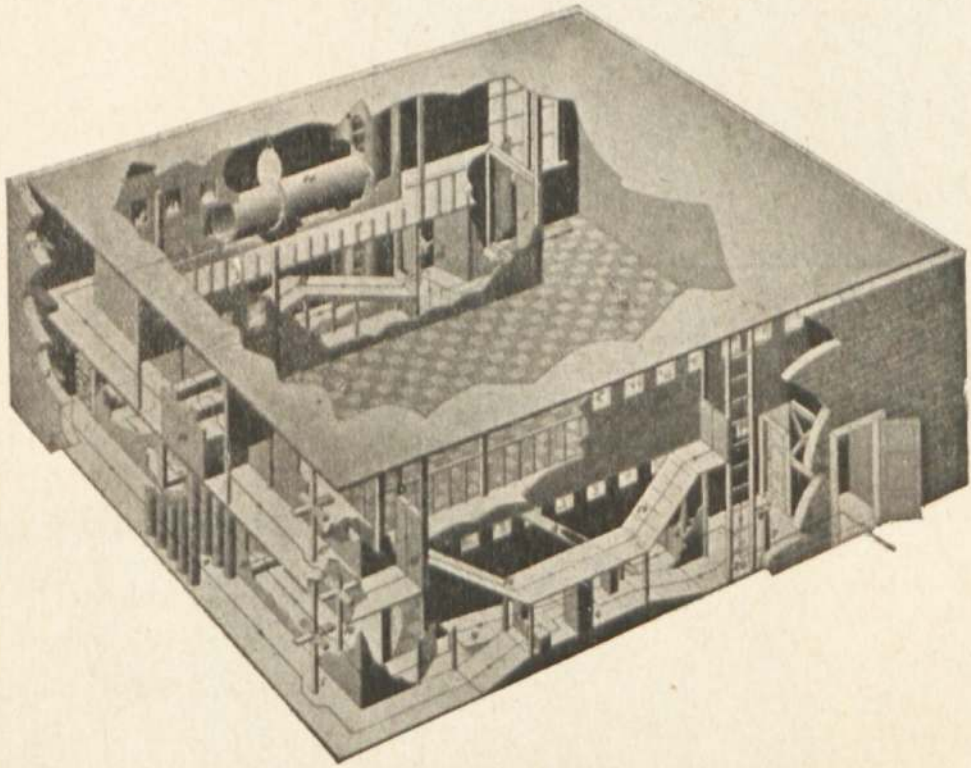
Can kurtaranlara gelince:

Bunlar oksijen cihazıyla her türlü vaziyette iş görmeğı öğrenmelidirler. Bu husus için talim dehlizleri yapılmalıdır.

Bu dehlizlerde talim etmek için sırtında oksijen cihazı olduğu halde dehlizin bir tarafından girilir, diğer tarafından çıkılır. Bu esnada kâh yerde sürünerek, kâh tırmanarak, kâh kayarak, kâh dar delikten geçerek, kâh duman içine girerek dolaşmak mecburiyeti vardır. Dehlizin bazı yerlerinde manialar yapılmıştır. Dehlizin bir mahallinde 70-80 kilo ağırlığında bir manken vardır. Bu mankeni de dışarı çıkarmak lâzım gelir. Aşağıda bu dehlizlerden basit ve mürekkeplerin resimlerini görüyorsunuz.

Basit bir dehlizin maktarı

Tam teferrüatlı bir dehlizin maktai

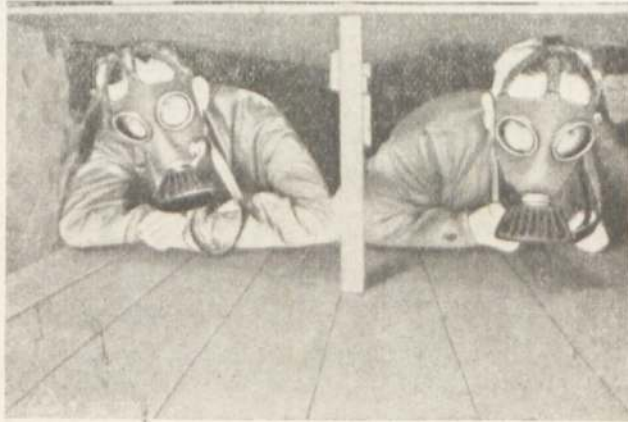
Zeki bir âmir elinde bulunan vasıtalardan istifade ederek böyle bir dehliz hazırlıyabilir.

Gerek gaz temizliyen, gerek can kurtaran ekiplerinin talim ve terbiyesinde güdülen gaye bir çok tatbikat yaparak bunları malzemeye ve malzeme altında iş görmeğe alıştırmak ve ciddi ahvalda maruz kalacakları bütün vaziyetleri evvelden öğretmektir. Bu talimler sayesinde bu ekiplere mensup plânlar malzeme altında sanki üzerlerinde hiç bir yük yokmuş gibi serbestçe iş görebilmelidir.

Can kurtaran ve gaz temizliyen ekipler, bir harp zamanında kendileri için evvelden hazırlanan ve parça tesirlerine karşı koruyan, sığınaklarda bulunurlar. Çelikten yapılmış böyle bir sığınak resmi aşağıya basılmıştır.

Bundan başka bu takımların derhal harekete geçebilmesini temin

KIZILAY MECMUASI

Dehlizde yapılan hareket-
lerden bir kaçı

Dehlizde yapılan
hareketlerden bir kaçı

KIZILAY MECMUASI

için alarım tertibatına ihtiyaç vardır. Alarım tertibatı işitilir işitilmez bu ekipler derhal faaliyete geçmeli ve kendilerine verilen vazifeyi süratle ifa etmelidir.

Bu suretle can kurtaran ve gaz temizliyen ekipler teşkil olunduktan sonra passif gaz müdafaası işleri çok ilerlemiş ve bunlarla alâkadar olanlara terettüp eden vazifelerin büyük bir kısmı halledilmiş olur.

Kızılaya

Aza

Olunuz..

Halk maskelerimizin koruma kabiliyeti hakkında

Teknik etüd

1— Düşman, bir şehir üzerine üç türlü gaz atabilir:

- a) Uçucu gazlar.
- b) Az kalıcı gazlar.
- c) Kalıcı gazlar.

Bunlardan uçucu gazlar, az kalıcı gazlar, ekseriyetle bombalarla atılır. Bir bomba patladığı zaman etrafa gaz halinde (yani hava, duman, sis gibi) intişar ederler. Bunların bir kısmı, bir müddet sonra görünmez olur; fakat tesiri daha bir müddet sürer. Bir kısmı ise beyaz sis gibi gözle görünür ve bu beyaz sis kaybolunca tesiri de biter.

Uçucu gazlar, yağmur ve rüzgârdan çok müteessir olurlar. Şiddetli bir yağmur ve saniyede beş metreden fazla sür'atle esen rüzgâr bu gazları yok eder. Az rüzgâr estiği surette bu gazlar rüzgârın önünde ve onun sür'atine müsavi bir sür'atle ilerlerler. Tesirleri, tahminen yarım saat sonra kendi kendine kaybolur.

Az kalıcı gazlar da tıpkı uçucu gazlar gibi rüzgâr ve yağmurdan müteessir olurlar. Bunların da tesiri kendi kendine bir iki saat zarfında kaybolur.

Kalıcı gazlar, mayi halindedir. (Yani su, yağ, petrol gibidir). Bunlar da bombalarla atıldığı gibi, düşman bunları tayyarelerden yağmur gibi yağdıracaklar veya mesamatlı maddelere (kum) emdirerek aşağıya serper. Kalıcı gazlar bir yere bulaştıkları zaman oranın güneş altında olup olmamasına, havanın rutubetine, mevsime, (yani soğuk ve sıcak) rüzgâra göre bir kaç günden bir kaç haftaya kadar bulaştıkları yerde kalırlar. Böyle yerlere sürünen veya bu gibi topraklara ayak basan insanlar, bu gazla bulaşırlar. Bu gaz, elbiseden ve ayakkabından geçer ve insanın cildine dokunduğu yerlerde yaralar açar. Bu gaz, hararet tesiriyle kısmen gaz haline de geçer. Fakat gaz haline geçen kısmı, rüzgârla

çabuk dağılır. Soğuk havalarda ise, kalıcı gazlar yerden hemen hemen hiç yükselmezler.

2— Kalıcı, uçucu ve az kalıcı gazlardan en zehirlisi uçucu sınıfına mensup fosgen gazıdır. Bu gaz, şimdiye kadar tanıdığımız gazların en tehlikelisidir. Fakat aynı zamanda en çok uçucu bir gazdır ve bir yerin ve bir yerde nihayet yarım saat kalır.

Az kalıcı gazlardan klorpikrin, fosgenin 1/4 nisbetinde daha az zehirli olmakla beraber, bir mahalde iki, üç saat kadar kalabilir. Bu da az kalıcı gazların en mühimidir.

Buhar halinde olan iperit de bunlar kadar zehirli olmamakla beraber, insanın akciğerlerini tahriş ettiğinden tehlikeli bir teneffüs zehiri sayılıyor.

3— Türk Halk Maskesinin süzgeçi, metre mikâbında 5 gram fosgen bulunan bir havaya karşı, onu taşıyanı 10 saat kadar korur. Buna mukabil klorpikrine karşı koruma kabiliyeti çok daha yüksektir. Şöyle ki binde bir klorpikrin kesafetine karşı, Halk Maskesi süzgeçleri 20 saat kadar dayanabilirler.

4— Düşmanın metre mikâbında 5 gram fosgen kesafeti elde etmesi için bir şehire ne kadar gaz atması lâzımgeldiğini hesap edelim:

Meselâ Ankarada Yenişehirin genişliği 2 kilometre ve uzunluğu 3 kilometre kabul edilirse $6000.000 = 2.000 \times 30.000$ metre murabbai yapar. Atılan gazın yerden en azdan 50 metre kadar yükseleceği muhakkak bir keyfiyet olduğundan gazlanacak hacim, 60.000.000 metre mikâbı bir hacim demektir. Beher metre mikâbına 5 gram gaz isabet etmek için 300.000.000 gram, yahut 300.000 kilo gaza ihtiyaç var demektir ki bir gaz bombasının ancak % 40 ağırlığı gaz olduğundan bu miktar 750.000 kiloluk bombaya tekabül eder. Bir tayyare 1.000 kilo taşısa, bu gazı Yenişehir üzerine serpmek için 750 tayyareye ve beheri yüz kiloluk 7.500 bombaya ihtiyaç var demektir. Bu gazın masrafı, kilosu vasatî beş liradan, **bir buçuk milyon liradır**. Halbuki halk maskeleriyle mücehhez olan halk, bu gaz kesafeti içinde on saat kalabileceği gibi, esasen bu gaz kitlesi yarım saat zarfında kaybolup gidecektir. (Belki çukur olan yerlerde gaz bir müddet daha fazla kalabilir).

5— O halde halk maskesi taşıyan bir insanın gazdan korkmasına lüzum yoktur. Hele yedek bir süzgeci bulunan ve birinci süzgeç işbâ hali-

ne gelince, derhal onu çıkararak yerine yedek süzgecini vidalarsa emniyet tam haddini bulur.

Gaz içerisinde süzgeci nasıl çıkarabiliriz?

Yüzde maske varken gaz altında süzgeci değiştirmek için evvelâ yedek süzgeç, cepten çıkarılır ve kapağı açılır. Ondan sonra derin bir nefes alınır. Bozulmağa başlıyan süzgecin vidası çevrilerek süzgeç çıkarılmağa başlanır. Daha süzgeç tamamiyle maskeden kurtulmadan şiddetle dışarıya nefes vermeğe başlanır. Bu esnada bozuk süzgeç tamamiyle çıkarılıp atılarak yerine hazırlanmış yedek süzgeç vidalanır ve ondan sonra teneffüs tekrar içeri alınır. Bu ameliyeyi daha şimdiden Halk Maskesi ve Süzgeci ile tecrübe ve talim etmek çok faydalıdır. Kısa bir zamanda insan buna alışır ve o zaman gaz altında hiç korku ve telâş göstermeden süzgeç değiştirilir.

6— Yalnız maskeyi iyi saklamak esastır. Maske fazla harareten, güneş şuaından, pek fazla soğuktan, kuruluktan müteessir olur. Halk Maskelerini gözden geçirmeli ve arasına biraz enine boyuna doğru çekeerek lâstiğin sertleşmesine mani olmalıdır. En iyi saklama yeri mukavva kutusundan çıkarmamak şartıyla çamaşır dolabına, konsoluna, sandığına ve çamaşırın arasına koymaktır. Bu suretle saklanıldığı zaman Halk Maskesi senelerce bozulmadan kalır.

Kızılaya Yardım Edelim

Sis halindeki zehirli gazlere, gazmaske süzgeçlerinin tıkanmak tehlikesi varmıdır?

Dr. Siegfried Merzbacher ve Kimyager İzzet Erksal
Kızılay Gazmaske Fabrikası Lâboratuvarı

Türk Gazmaske süzgeçleri, malûm olduğu üzere üç muhtelif tabaka ihtiva etmektedir. Bunlardan en üste gelen Diatomit tabakası ile, onun altındaki Aktif kömür tabakası, Klor, Fosgen, Klorpikrin, Siyanidrik asid ve İperit buharları gibi gaz ve buhar halindeki harp gazlarını tutmaya yararlar. Alttaki, tazyik edilmiş kâğıtlardan müteşekkil sellüloz tabakası da, havaya ince bir sis halinde dağılan harp gazlarını tutar. Bu harp gazlarının en meşhurları da Klark I, Klark II ve Adamsittir. Gaz ve buhar halindeki harp gazları, Diatomit ile Aktif kömürü danelerinin mesamatı içerisine girerek kısmen kimyevî bir şekilde tutulurlar (Diatomit tabakasında) kısmen de adsorbe olurlar. (Aktif kömür tabakasında).

Gerek diatomit, gerekse aktif kömür danelerinin aralarında bulunan hava kanalları bu esnada hiç bir tebeddüle uğramazlar. Bu suretle süzgeçlerin teneffüs mukavemetleri, bu süzgeçler gaz ve buhar halindeki harp gazlarını havi havaya ne kadar uzun zaman maruz kalmış olurlarsa olsunlar, değişmez.

Fakat sis halindeki harp gazlarında vaziyet başkadır. Zehirli sislerin (Aerosollerin) süzgeçlerin sellüloz tabakası tarafından tutulması alelâde bir süzülme hâdisesi halinde vukua gelir. Bu esnada sis madde-sini teşkil eden daneler, süzgeç kâğıdı elyafının ince ve şarî aksamına takılıp kalırlar. Böylece kâğıtların elyafı arasındaki hava yollarını daraltmış olurlar. Bu suretle süzgeçin teneffüs mukavemetinin yükselmesi imkânı baş gösterdiği gibi, tedricen süzgeçin tamamen tıkanması ihtimali de mümkün gözüktür. Süzgeçlerin bu suretle tıkanması korkusu ekseriya izhar edilmiş olduğu gibi, gazdan korunma literatüründe, bazı sis filtrelerinin uzun zaman sisli havada bulundukları zaman, teneffüs mukavemetlerinin arttığından bahis yazılar da vardır. İşte bu sebeple biz;

Türk gazmaske süzgeçlerinin de sis halindeki harp gazları ile zamanla tıkanıp tıkanmadıklarını araştırmak üzere tecrübe bir tetkik yaptık. Bu suretle yaptığımız bir tecrübe serisinde Klark I maddesinden şartname-sine tevfiikan bir sis mumu yaparak, bu mumu gaz odasında yaktık. Klark I maddesini o suretle aldık ki, gaz odasının metre mikâbına tama-men 40 miligram Klark I düşsün. Gaz odasına dört adet sözgeç koyduk. Bu süzgeçten geçen hava, gaz odasının dışında bulundurulmuş şabıslar ta-rafından yarım saat müddetle teneffüs edildi. Sonra gaz odası hava-landırıldı. Ve tekrar Klark I sisi yapıldı. Aynı dört süzgeçten geçen sis-li hava tekrar yarımşar saat teneffüs ettirildi. Tekrar oda havalandırıl-dı ve böylece tecrübe beş defa tekrar edildi. Böylece süzgeçler cem'an 150 dakika, metre mikâbında 40 miligram Klark I bulunan bir gazlı ha-va dahilinde teneffüse tâbi tutulmuş oldu. Her 30 dakikadan sonra tec-rübeyi keserek, yeniden devam etmemizin iki sebebi vardır.

1 — Her otuz dakikayı müteakip süzgeçlerin teneffüs mukavemetle-rini ölçmek;

2 — Odada dağılmış bulunan Klark I danecikleri 30 dakika zarfında tedricen birbirlerine eklenerek yere çökmekte, bu suretle odadaki kon-santrasyon düşmektedir. Böylece her 30 dakikada bir odanın havalan-dırılması ile tecrübeler nisbeten sabit konsantrasyonda ve daha ağır şe-rait altında yapılmış oldu. Bu tecrübelerin neticesi Levha I de görül-mektedir.

Levha : 1

İlk teneffüs mukavemet mm. su sutunu	30 dakika sonra mm. su sutunu	60 dakika sonra mm. su sutunu	90 dakika sonra mm. su sutunu	120 dakika sonra mm. su sutunu
21,0	21,0	21,2	21,0	21,0
22,5	22,0	22,5	22,5	22,5
20,5	20,5	21,0	21,0	21,0
21,0	21,0	21,0	21,0	21,0
150 dakika sonra mm. su sutunu	Bir gece kendi haline bırakıl- dıktan sonra mm. su sutunu			
21,0	21,0			
22,5	22,5			
21,0	21,0			
21,0	21,0			

KIZILAY MECMUASI

Bu tecrübelerdeki bütün teneffüs mukavemetleri dakikada 30 litre hava cereyanı altında ölçülmüştür. Görülüyor ki, 150 dakika kadar uzun bir zaman Klark I li havada teneffüs edildikleri halde tecrübeye vazolunan süzgeçlerden hiç birisinin teneffüs mukavemetinde bir yükselme vukua gelmemiştir.

Aynı tecrübe serisi Adamsitle de yapılmıştır. Burada da Klark I de yapıldığı gibi, hususî bir sis mumu yapılmış ve metre mikâbına 40 miligram Adamsit düşecek şekilde bu mumdan yakılmıştır. Tıpkı Klark I le yapılan tecrübeye olduğu gibi, dört büyük süzgeç gaz odasına konmuş, odanın dışında bulunan şahıslara süzgeçten geçen hava teneffüs ettirilmiştir. Yine her 30 dakikadan sonra oda havalandırılmış, tecrübeler tekrar başlanmıştır. Bu suretle yapılan tecrübelerin neticeleri Levha II de görülmektedir:

Levha : 2

lik teneffüs mukavemeti mm. su sutunu	30 dakika sonra mm. su sutunu	60 dakika sonra mm. su sutunu	90 dakika sonra mm. su sutunu	120 dakika sonra mm. su sutunu
21,5	22,5	24,0	24,5	25
21,0	22,0	24,0	25,0	25,5
20,5	21,5	22,5	23,0	23,2
21,0	22,0	23,4	23,5	24

150 dakika sonra mm. su sutunu	Üç gün kendi halinde bira- kıldıktan sonra mm. su sutunu
25,5	21,5
26,0	21,0
23,5	20,5
24,5	21,0

Bu dört büyük süzgeçin her birinde teneffüs mukavemeti, tedricen bir mikdar artmaktadır. 150 dakika sonra 3,5 — 5,0 mm. kadar artmıştır. Bunu müteakip süzgeçler 3 gün kadar, kullanılmamış ve kendi hallerine bırakılmışlardır. Bu istirahati müteakip dört süzgeçin teneffüs

mukavemetleri de tecrübe bidayetindeki teneffüs mukavemetine düşmüştür.

Harp sahasında bizim yaptığımız tecrübelerdeki nisbette zehirli bir sis tekâsüfiyeti vücuda getirerek bu tekâsüfiyeti 2,5 saat aynı nisbette tutmak hemen hemen imkânsız olacaktır. Fakat bu türlü en gayri müsait ahvalde dahi aerosol halindeki harp gazları (Zehirli sisler) ile bir taarruz yapıldığı zaman, süzgeçlerin teneffüs mukavemetleri bir kaç milimetre artsa bile, tecrübelerimizin gösterdiği gibi, taarruzu müteakip süzgeçlerin teneffüs mukavemetleri tekrar eski hadlerine düşecektir. Ve bu takdirde aynı süzgeçler sis halindeki harp gazlarına karşı tekrar kullanılabilirlerdir.

Bu yaptığımız tecrübelerden anlaşılıyor ki Türk süzgeçlerinin bir gaz taarruzunda tıkanarak gayri kabili istimal bir hal almaları tehlikesi yoktur.

Kızıl ay

Karagün

Dostudur

Zehirli Gazlar ve Maske Hakkında Sorgulara Müttehassısımızın Verdiği Cevaplar.

İstanbul : Bay Mühendis H. K:

S- 1 Tahrip bombalarının nüfuz kudreti nedir? Buna göre sığınaklar nasıl yapılmalıdır? Kaç türlü sığınak vardır? Sığınak vantilasyonu nasıl temin edilir? Yangın bombalarına karşı nasıl korunulur? Yeni şehir inşaatında ne gibi usuller takip edilmelidir? Barajlar ve arşivler hava tehlikesine karşı nasıl korunulur?

Hulâsa gaza karşı korunmada inşaat bakımından bizi alâkadar eden bütün bu hususlar hakkında kısaca malûmat rica ediyorum.

C- 1 Sığınaklar hakkında teknik malûmat:

Tahrip bombalarının nüfuz kudreti:

50 kg. bomba	beton içine	0.50 metre	nüfuz eder		
100	»	»	0.52	»	»
300	»	»	0.76	»	»
100	»	»	1.08	»	»

Bombaların tesirinde yalnız nüfuz kudreti değil, parça tesiri, vurma kudreti, gaz tazyiki, hava tazyiki aranılır.

Vurma tesiri ile parça tesirinde ve parçalanma kudretine karşı en fazla dayanan massif betondur. Buna mukabil hava ve gaz tazyikine karşı mukavemeti az ve dağılma imkânı ziyadedir. Bunun için betondan ziyade demirli beton inşaat tercih olunur.

O halde şehirlerdeki inşaat, demirli beton olmalıdır. Tahta inşaat da bilhassa sarsıntı, gaz tazyiki ve hava tazyikine mukavemet bakımından masif binalardan daha iyidir. Çünkü bir bomba patlayınca derhal bir tarafında bir delik peyda olarak bir emniyet supapı tahassül eder.

Sığınak inşaatı:

2 türlü esas inşaat: Yeraltında, yer üstünde.

Yer altında olursa: Demirli beton veya çelik.

Avrupada yer altı sığınaklarında çelik kullanılırsa, kemer şeklinde yapılıyor ve üzerine az toprak koymakla iktifa olunuyor. Çünkü bu şekil bombalara karşı en mukavim olan şekildir.

Eğer demirli betondan yapılırsa, kabul edilen tarz, 250 kiloluk bombalara mukavemet etmelidir. Bunun için detonasyon kudreti de hesap edilerek ve % 20 emniyet payı konularak bu gibi sığınakların damı 2 metreden aşağı olmamak şartıyla demirli betondan yapılmaktadır.

Halbuki son zamanlarda yer üzerinde ve bir mermi şeklinde yapılan Winkel sistemi sığınaklar revaç bulmuştur. (Kabul eden memleketler: Almanya, İngiltere, İtalya). Bunların tek başına yapılmış olanları bulunduğ gibi, bina içinde ve ya bina ortasında yapılanları da vardır. Bina içinde yapılanlar (İtalya) o kadar rağbet kazanmamıştır. Zira bina yıkılacak olursa, birlikte yıkılmak tehlikesi vardır.

Böyle bir sığınakın maliyet hesabı:

50 kişilik bir Winkel kulesi tahminen 18.200 lira

100 kişilik bir Winkel kulesi tahminen 25.000 lira
(Fiatları hesaplayan mimar Reinhard)

Almanların yaptıkları hesaplara nazaran 400 kişilik bir sığınak 30.000 liraya mal oluyormuş.

Sıhhiye sığınakları:

Şu kısımlardan mürekkep olmalı:

- a. — Yarahlılar ve yanıklar (yangın bombası) yeri
- b. — Boğucu gazlarla gazlananlar için yer
- c. — İperitlenmişler yeri
4. — Hasta triyaj yeri
- e. — Elbise ve çamaşır deposu
- f. — Tıbbi malzeme deposu
- g. — Doktor adası

h. — Hastabakıcılar odası

i. — Duş yeri

j. — Gaz dehlizi.

Sığınakların eb'adı şehirlere göre değişir. Büyük şehirlerde her semtte bir tane olması lâzımdır.

Sığınak vantilasyon tertibatı:

Her sığınakta hariçten zehirli havayı süzerek alan bir hava süzgeci-ne ihtiyaç vardır.

Bu süzgeçler 25 kişilik olmalı, bir sığınakta bunlardan bir kaç tane bulunmalıdır.

Adam başına dakikada asgarî 30 litre hava vermelidir.

Hem el ve hem de elektrik ile işlenmelidir.

Sis süzgeci kısmı ile gaz süzgeci kısmı birbirinden ayrılabilmelidir. Çünkü gaz süzgeci daha evvel bozulur. O zaman yalnız onun değiştirilmesi ile süzgeç tekrar iyi işler bir şekil alır.

Yangın bombalarına karşı korunma:

Yangın bombaları bilhassa üç türlüdür:

1. — Fosforlu bombalar
2. — Elektron - Termit bombaları
3. — Sodyumlu bombalar (Sodyum ve maden yağı)

Bütün bunlara karşı esas korunma tedbirleri:

1. — Damlar meyilli olacak (45 derece meyil)
2. — Damlar masif olacak
3. — Masif olmadığı surette tahta ise yanmaz boyalarla boyanacak ve yahut damların üzerine 8 santimetre kalınlığında bir beton tabaka konulacaktır.
4. — Çatı aralarında yanabilecek hiç bir eşya bırakılmıyacak ve bir hava tehlikesi olunca hususî yangın bekçileri tavan arasında bekliyerek düşecek olan yangın bombalarını kumla söndüreceklerdir.

Yeni şehir inşaatında takip edilmesi lâzım gelen hususlar:

1. — Geniş caddeler, rüzgâr istikametine göre açılacak

2. — Bahçeli evler
3. — Dağınık binalar
4. — Ehemmiyetli tesisatın gizlenmesi
5. — » tesisatta sığınak yapılması
6. — Her mühim şehirde icap eden teşkillerin kurulması

(Haber vericiler, alarm teşkilâtı, can kurtaranlar, sıhhiye teşkilât teknik tamir grupları, itfaiye, ev itfaiyesi, gözetleyiciler, gaz temizleyiciler, maskeli polis v. s.)

7. — Bu teşkilâtın yetiştirilmesi (**Gaz mektebi**)

(Gaz mektebi yalnız ordunun değil, bütün memleketin malıdır. Bütün vekâletler tarafından yardım görmelidir.)

8. — Kurs ve propaganda (Bugünkü kurslar kâfi değildir.)

Hava tehlikesi bakımından binalar 4 sınıfa ayrılır:

Birinci derecede ehemmiyetli binalar:

Askerî binalar, devlet daireleri (en mühimleri), inzibat tesisatı (polis v. s.), en mühim sanayi ve harp sanayii, istasyonlar, havagazı, elektrik fabrikaları, su tesisatı (barajlar; su tevzi istasyonları v. s.), haber verme tesisatı (telgraf ve telsiz merkezleri), köprüler, demiryolları, arşivler, müzeler, silolar, yiyecek anbarları.

İkinci derecede ehemmiyetli binalar:

Birinci derecede zikredilmeyen diğer sanayi müesseseleri ve fabrikalar, ikinci derecede mühim devlet binaları (meselâ belediye daireleri v. s.), içinde fazla insan bulunan yerler; mektepler, hastaneler, hapishaneler, büyük ticarethaneler, sinemalar, tiyatrolar v. s.

Üçüncü derecede mühim olan binalar:

Askerlik veya iktisadiyat bakımından lüzumlu hususî binalar, büyük evler, apartımanlar, mağazalar, ve benzerleri.

Dördüncü dereceye giren binalar:

Yukarıda yazılı olanların gayrısı dördüncü dereceye girer.

Bundan başka her şehirdeki tehlike mıntakalarını da ayırmalıdır:

Bir şehirde istasyon, fabrika, askerî tesisat civarı birinci derecede tehlikelidir.

KIZILAY MECMUASI

Hükümet binaları civarı ikinci derecede tehlikelidir.
Diğer mahaller üçüncü derecede tehlikeli sayılır.

Barajların korunması:

1. — Gaz tehlikesine karşı: Suyu aktif kömürden süzmek suretiyle (iperite karşı, suyun üstünden almak ve arım saat kaynatmak suretiyle)

2. — Mikrop tehlikesine karşı: Suyu kaynatmak suretiyle

3. — Tahrip bombalarına karşı: Gizleme.

(Ankaradaki barajın suyu klorlanmaktadır. Bu klorlama sayesinde suyun içine atılabilecek bütün bakterileri öldürmek imkânı vardır.)

Arşivlerin hava tehlikesine karşı korunması:

Bu hususta aşağıdaki noktalara dikkat etmek lâzımdır:

1. — Yangın tehlikesi

2. — Tahrip bombası tehlikesi

3. — Gaz tehlikesi

(Zehirli gazlar, bilhassa klor evrakı tahrip eder.)

Onun için arşivler:

a. — Yer altında yapılmalıdır.

b. — Çelikten veya betondan yapılmış olmalıdır.

c. — Gaz geçirmez bir surette yapılmış olmalıdır.

d. — İçinde bir miktar fazla tazyik yaparak gazın katıyen içeri girmemesine yarım eden tesisat bulunmalıdır.

e. — Arşivlerin icabı takdirinde sığınak olarak kullanılabilmek de göz önünde tutulmalıdır.

Bursa: Teğmen R. E. :

Sual — Drager - schötter iperit cihazında gördüğümüz huni şeklindeki kâğıt külâhlar ne işe yarar?

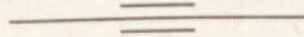
Cevap — İperit muayenesi için kullanılan schrötter cihazında gördüğümüz huni şeklindeki kâğıt tertibatı, üzerine iperit bulaştığından şüphelenilen maddeleri muayeneye yarar. Meselâ bir toprak üzerine iperit bulaştığından şüpheli ediyorsak, bu topraktan bir miktar alarak bu huni üzerine koyar ve huniyi kitabımdaki resimde görüldüğü veçhile âletin ağzına sıkıştırırız. Aleti ağzı yukarı gelmek şartıyla tutmak en doğrusudur. Şim-

di alet işeletilerek içeriye hava verilecek olursa, bu hava iperitli olduğundan şüphelendiğimiz maddeye sürünerek içeriye girer, ve bu sebepten iperit varsa alet müsbet teamül verir.

Sual — Yalancı iperit nedir ve ne için kullanılır?

Cevap — Yalancı iperit, iperit kokusu veren zararsız bir maddedir. Yalnız bunun verdiği kokunun hakikî iperitin kokusundan daha keskin olduğu unutulmamalıdır. Hakikî iperitin kokusu buna nazaran çok daha hafiftir.

Yalancı iperitle şu talimleri yaparsınız: Her hangi bir arazinin bir kısmına bir miktar su, bir kısmına petrol ve bir kısmına da bir miktar yalancı iperit konulur. En iyisi başlangıçta ağaçlı veya otlulu bir arazi seçmek ve konulacak nümuneleri bunların üzerine koymaktır. Ondan sonra Erlerle şüpheli damları aramaları, hangisinin iperit ve hangisinin başka bir madde olduğunu bulmalı emri verilir. Muhtelif maddeleri birbirinden ayırmaya kadar bu talimlere devam olunur. Bunun gibi her hangi bir araziyi işaretlemek için bu maddeden istifade olunur.

Ankara istasyonunda zehirli gaz tatbikatı

Devlet Demiryolları İdaresinin hazırladığı ve Gaz Komutanlığının yetiştirdiği gaz temizleyici ekibi, mayıs ayı içerisinde Ankara istasyonunda bir zehirli gaz tatbikatı yapmış ve bu tatbikatta gösterdikleri muvaffakiyet bütün seyircilerin takdirini kazanmıştır. Bu tatbikata ait resimleri mecmuamızın resim kısmında bulacaksınız.

Kızılây için

Yoktur ruhu ısıtan tüten bir ocak gibi;
 Hiç sönmesin Allahım yurdumdaki ocaklar!
 Bütün bir günün evet fırtınalı, sağnaklı,
 Hıçkırıklı, hicranlı, binbir keder kaynaklı
 Hayat didinmeleri ocak başında varır
 Sükûn verene uykuya; ocak müşfik anadır.
 Yüce yurdun her aşkı o alevde tutuşur;
 Yürek yakan kıvılcım o ateşten uçuşur;
 Ninnilerin tatlısı, türkülerin yanığı,
 Ruhun da vücudun da her çeşitten azığı
 Tarihten evvel tüten Türk ocağından çıkar;
 Ona sadık olmayan canavardır canavar!
 Bu kadar yuca olan bir varlığı, bakarsın,
 Beklenmiyen bir günde, kahbe eli belânın
 Her tarafa ölümden müjdeciler salarak,
 Sinsi, sinsi yaklaşır korkunç bir nam alarak:
 Bir gün zelzele olur taş üstünde taş kalmaz,
 Bir gün hastalık olur öleni mezar almaz,
 Kasırgası bir yandan, yangını öbür yandan
 Elele verip olur tüten ocağa düşman!
 Karanlıklar hep birden tüten ocağa çöker,
 Zan edersin bir daha doğmayacak hiç seher!
 Fakat bir de bakarsın Türkün sevgi rahmeti
 Türkün sönmez ışığı, tükenmez merhameti
 Kızıl bir Ay olarak ufuklarda yükselir,
 Her dertliyi kucaklar, koşar imdada gelir!
 Tüter sönen ocaklar onun müşfik eliyle,
 Her felâket mahvolur merhametin seliyle!
 Verin Kızıl Ayıma, ne mümkünse veriniz!
 Yardıma uzanmadan sakınmasın eliniz!
 Zevkinizden keserek, israftan arttırarak
 Verdiğiniz paralar yurda yardım olacak!
Kızıl Aym eliyle felâketten kurtulan
 Her ocaktan neşeyle, çıkan o tatlı duman
 Senin sevgi kalbine şükran anıdı olur,
 Yalnız sevgi eliyle bir memleket doğrulur!

Kocamağra: Bedia FALAY

Kızılay Haberleri

Kızılay Cemiyeti 1939 yılı Meclisi Umumî toplantısı

Her sene olduğu gibi bu sene de Kızılay Cemiyeti Umumî Meclisi 17 nisan pazartesi günü Genel Merkez binasında toplanmış ve mecmuamızın baş tarafında dercettiğimiz hususlar görüşülmüştür. Bu toplantıda hazır bulunan sayın murahhasların fotoğrafları resim kısmımızdadır.

Fâhir azalar

On senedenberi bilâ ücret son bir gayretle çalışarak cemiyetimiz âzâlığını ifa eden, Şibin Karahisar Kızılay Şubesi İdare Heyetinden orta okul öğretmeni İlhami Erdemir, Eyüp Şubemiz veznedarı komisyoncu Necati Kaptanoğlu, Edermit Şubesi Reisi Dr. Kâmil Emin Güneş, İzmir Merkezimiz İdare Heyetinden Sabire Salt, ve eczacı Ömer Saydam, Miha-lıççık Şubesi veznedarı Ali Göneğ, Salihli Şubemiz veznedarı Sıhhat me-muru Mehmet Tevfik Hekimoğlu'na Esas nizamnamemizin 27 inci mad-mesi mucibince Kongre Heyeti tarafından Fâhir âzâlık ünvanı verilmiştir.

Kızılay Merkezlerine yapılan teberrüler

Giresunun Küçük Kereviç köyünden Büyükdere Giresun Kızılay Mer-kezine 10 lira, Ankarada Rehber mağazası sahibi Ankara Kızılay merke-zine 100 lira teberru etmişlerdir. Bu hayırsever yurtdaşlara yaptıkları yardımlardan dolayı derin teşekkürlerimizi sunarız.

Sivas Kızılay Merkezimizde balo

Sivas Kızılay Merkezi 1-4-1939 da Askerî Mahfel binasında cemiyeti-miz menfaatine bir balo vermiş ve Cemiyete safî gelir olarak (566,75) kuruş temin etmiştir.

Baloya şehrin yüksek tanınmış şahsiyetleri ailece teşrif etmişler ve

KIZILAY MECMUASI

Cemiyete oldukça yüksek miktarda yardım yaparak mesut bir gece geçirmişlerdir.

Gerek Merkez İdare Heyetine, gerekse bütün hayırsever yurtdaş ve âzalarımıza bu husustaki kıymetli alâka ve gayretlerinden dolayı sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Tefenni Kızılay Şubemizin bir faaliyeti

Tefenni Kızılay Şubemiz, 4 Mayıs 1939 akşamı sayın Tefenni halkına hem tatlı bir gece geçirtmek ve hem de müşfik, hayırsever halkın bu duygularını galeyana getirerek Cemiyete bir gelir elde etmek maksadiyle bir müsamerere vermiştir.

Müsamerede halkın millî ruhunu coşturan zeybek oyunları oynanmış, şiirler okunmuş, bilhassa (Karagün dostu) piyesi çok güzel bir muvafakiyetle temsil edilmiştir.

Piyesten sonra eski bir Türk an'anemiz olan Ruzuhızır'da kuzu kesmek âdetinden de istifade edilerek bir kuzu satın alınmış ve menfaati Cemiyete ait olmak üzere müzayedeye konmuştur. 3 lira gibi maddî bir değeri olan kuzu 24 liraya çıkarak müsamerenin o günkü geliri bilet satışı ile birlikte 78 lirayı bulmuştur.

Müsamerenin verilmesi teşebbüsünde bulunan İdare Heyetine, piyesin temsilinde son derece gayret göstererek sâylerini esirgemiyen gençlerimize, ve eğlence masraflarını Kızılay gibi bir şefkat müessesesine vererek her zaman yardımlarını esirgemiyen müsamerenin sayın seyircilerine derin teşekkürlerimizi sunarız. Bilhassa kuzu müzayedesine iştirak edenlerin, mecmuamız sahifelerinde isimlerinin dercini bir vazife bilerek aşağıya koyuyoruz.

Lira K.	Arttıranın adı.
---------	-----------------

10 00	Hususî Muhasebe Varidat memuru Bay Mucip.
8 00	21. Süvari Alayı Yarbayı Bay Suphi.
1 25	21. Süvari Alayı Subayı Bay Fevzi.
1 00	Cemiyet Başkanı Fevzi Uluçay.
1 00	Levazım Müdürü Bay Ahmet.
50	Saraçbaşı Bay Mehmet.
50	Doktor Bay İhsan.

25	Doktor Bay Ahmet.
45	Tüccar Bahaeddin Çiftçi.
25	Parti Başkanı Kadir Peker.
25	Müvezzi Mehmet Ali.
5	Ali Haydar.
50	Berber Ali.

24 00 Yekûn

Cemiyetimizin son iki ay zarfında yaptığı yardımlar

Lira	K.	
271	40	Genel Merkezin yaptığı muhtelif yardımlar.
17	00	Merkez ve Şubenin yaptığı muhtelif yardımlar.
4,000	00	Gaziantep'e iltica eden Suriye mültecilerine
500	00	Çoruh Ortaköy felâketzedelerine.
100	00	Bolu Fasil köyü felâketzedelerine.
75	00	Afyon: Çobanözü köyünde evleri yanan 3 aileye.
76,210	54	Kırşehirde evleri yıkılanlara yardım.
81,173	94	Yekûn

İzmir disdanserlerimiz

İzmir Merkezimize bağlı İkiçeşmelik, Kahramanlar, ve Karşıyaka Dispanserlerinde mart ayında (1200) hasta ve nisan ayında (1641) hasta muayene edilerek icap eden tedavileri yapılmıştır. Aşağıya hangi dispanserde ne kadar hasta muayene edildiğini gösterir cetveli koyuyoruz:

Aylar	İkiçeşmelik	Kahramanlar	Karşıyaka
Mart	717	152	331
Nisan	979	220	442
Yekûn	1696	372	773

Gençlik Kızılay Haberleri

Türkiye Gençlik Kızılay Kurumunun Üye ve Kol adedi

Türkiye Gençlik Kızılay Kurumunun üye ve kol adedi

1939 senesi zarfında Gençlik Kızılay Kurumunun üye adedi geçen senekinden 9.200 kişi fazladır. Ve bu suretle 124.200 e balığ olmuştur. Henüz senesi nihayete ermediği ve bir çok okulların üye sayılarını bildirmediği cihetle ders senesinin hitamında bu yekûnun 130.000 ni aşması çok muhtemeldir. Bütün Türkiyenin okullarında vücuda getirilen Gençlik Kızılay Dernek Kolları sayısı ise 2124 ü aşmıştır. Bu mikdarın da gelecek sene (3000) e ulaşacağı kuvvetle ümit edilmektedir.

Bürecek Kampı

1937 senesindenberi Herekede nümune olarak tesis edilen «Gençlik Kampı»nın bu sene Adanada da açılması teşebbüslerine girişilmiş ve bu teşebbüs süratle kuvveden fiile çıkmıştır. Adanadan 130 kilometre mesafede Toros dağları eteklerinde yüksekliği 1300 metre olan «Bürecek» yaylâsında açılacak kampın ilk teferrüatı tesbit edilmiştir. Kamp reisi Dr. Remzi Gönenç temin etmiştir. Bu kıymetli vatandaş mutasarrıfı bulunduğu arazi ile binaları Gençlik Kızılayına teberru etmek büyüklük ve yurtseverliğinde bulunmuştur. Mahalli maarif idaresinin ve Gençlik Kızılay Kollarının gayretleriyle kampın lüzumlu olan su tesisatı, halâlar, tenvirat ve saire ikmal edilmektedir. Bu yıl daha ziyade tecrübi mahiyette açılacak kampın gelecek sene daha geniş mikyasta kurulacağına şüphe yoktur. Kampın masrafları doğrudan doğruya mahalli Gençlik Kızılay Kollarının parası, halkın ve mahalli idarelerin yardımı ile temin edilmektedir. Kampa alınacak çocuk adedi henüz tesbit edilmemekle beraber bunun 100 e yakın olacağı ümit edilmektedir. Çam ve dişbudak ağaçlarıyla süslü olan bu mıntakada bir çok pınarlar, renkli ve güzel çiçekler, fevkalâde lâtif bir manzara vardır. Bürecek bütün Anadolunun en güzel ve

lâtif yaylâlarından birisidir. Genç yavrularımızın burada sıhhat ve kuvvet kazanacağı şüphesizdir.

**Rio de Janeyro'daki Dünya Tahsil Birliği Sağlık
Şubesi Sekizinci Kongresi**

Türkiye Kızılay Gençlik Kurumu 6-11 ağustos 1939 tarihinde Brezilyanın Rio de Janeyro şehrindeki sekizinci kongresini yapacak olan dünya Tahsil Birliği Federasyonunun toplantısına davet edilmiştir.

Ancak mesafenin uzaklığı ve Türkiye Gençlik Kızılayının bu sahada henüz mesaisi olmaması hasebiyle bu toplantıya iştirake maalesef imkân görülemediği mahalline bildirilmiştir. Bu teşekkülün mesaisinden haberdar olmak da arzu edildiği cihetle bu noktalar Federasyona bildirilmiş mufassal malûmat ve neşriyatından talep edilmiştir.

Gençlik :

Kızılay Kurumu Neşriyatından

Yıllık ve Büroşürleri

Okuyunuz...

Türkiye Kızılay Mecmuası

ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Articles et nouvelles publiés dans ce numéro

- 1 — Procès verbal de l'Assemblée Générale de la Société du Croissant Rouge.
- 2 — Equipes de sauvetage et de nettoyage, employées en cas de nécessité contre les gaz de combat.
- 3 — Etude technique sur le capacité de protection, de résistance des masques populaires.
- 4 — Les gaz intoxicants peuvent-ils boucher ou détruire les filtres des masques au cas où ils apparaissent sous forme de brouillard?
- 5 — Réponses données par notre spécialiste aux questions relatives aux gaz intoxicants.
- 6 — Poème dédié au Croissant Rouge.
- 7 — Nouvelles du Croissant Rouge.
- 8 — Nouvelles de la Section de Jeunesse du Croissant Rouge.

Assemblée Générale du Croissant Rouge Turc

L'Assemblée Générale de la Société du Croissant Rouge a tenu sa réunion ordinaire le lundi 17 Avril 1939 dans le local du Comité Central de la Société en question. L'Assemblée Générale après avoir choisi son président et son vice président et étudié le rapport présenté par le Co-

mité Central sur les travaux et activités accomplis au cours de l'année 1937-1938 a abordé les questions relatives à la consommation et à la vente de l'eau minérale d'Afyon Karahisar, à l'ouverture d'une école d'infirmières à Ankara et à la possibilité d'augmenter les cotisations payées par les membres du Croissant. Le Congrès a approuvé le compte rendu du rapport et accepté à l'unanimité de voter le budget de l'exercice de l'année 1938-1939 qui accuse 961,002 Livres Turque de revenus et 870,238 Livres Turques de dépenses. L'Assemblée Générale du Croissant Rouge a chargé le président de soumettre l'attachement inébranlable des délégués à İsmet İnönü Président de la République Turque, à Abdülhalik Renda, Président de la Grande Assemblée Nationale et au Maréchal Fevzi Çakmak, Président de l'Etat Major Général.

Le congrès a ensuite adopté la résolution de conférer au milieu d'une salve d'acclamations le diplôme pour la présidence d'honneur au docteur Refik Saydam, notre éminent premier ministre en souvenir de ses services qu'il a bien voulu rendre à la Société lors de l'exercice de sa fonction présidentielle au cours de longues années.

Un important don d'un citoyen Turc à la Section de Jeunesse du Croissant Rouge

Un important don consistant en une vaste propriété foncière avec toutes ses dépendances, a été fait par le docteur Remzi à la Section de Jeunesse du Croissant Rouge. Cette propriété haute de 1300 mètres ~~d'altitude~~ est située sur le plateau de Buredjek au pied des Torus se trouve à 130 kilomètres de distance du vilayet d'Adana. Les premiers travaux (installation d'eau, d'éclairage etc.) nécessaires pour l'installation d'un camp de Jeunesse sont sur le point d'être achevés. Le camp de Buredjek qui sera ouvert cette année-ci à titre d'essai, comptera évidemment 100 adhérents et aura l'année prochaine tout ce qui est nécessaire pour son perfectionnement. Les frais d'installation du camp sont assurés par les groupes de la Jeunesse ainsi que par les habitants de la région.

Le plateau de Buredjek qui se distingue par l'immensité et la beauté de son panorama ainsi que par la variété et la richesse de sa végétation

KIZILAY MECMUASI

feerique constitue un endroit tout indiqué pour le développement physique et culturel de la Jeunesse Turque.

Le nombre des membres et des groupes de la Section de Jeunesse du Croissant Rouge.

Au cours de l'année 1939 le nombre des membres de la Section de Jeunesse du Croissant Rouge par rapport à l'année précédente a augmenté de 9200 portant ainsi à 124.000 le nombre total de ses sociétaires. Il est fort possible qu'à la fin de l'année scolaire le nombre des membres atteindra le chiffre de 130.000.

Les groupes de Juniors organisés dans toutes les écoles comptent 2124. Chiffre qui pourra évidemment s'élever à 3000 dans l'année prochaine.

Le huitième congrès de la Section sanitaire de l'Association pour l'éducation mondiale

La Section de la Jeunesse du Croissant Rouge a été invitée à se faire représenter à la huitième réunion du congrès de la Fédération sanitaire de l'Association pour l'éducation mondiale qui aura lieu la 6-11 Août prochain à Rio-de Janeiro.

Le Comité Central de la susdite Section tout en remerciant par lettre le président de cette Association pour cette marque d'attention et de sympathie dont elle est l'objet de sa part s'est excusé de ne pouvoir y participer pour cause d'empêchement et le pria de le mettre au courant du résultat des travaux qui seront poursuivis au congrès en question.

KIZILAY MECMUASI

Aides et secours de notre Société dans le courant de deux mois.

L. T. P.		
271	40	Secours divers du Comité Central.
17	00	Secours des Comités et des sous Comités Centraux.
4000	00	Aides et secours en argent aux réfugiés Syriens d'Antep.
500	00	Aides aux sinistrés d'Ortaköy, et de Çoruh.
100	00	Secours aux sinistrés de Fasilköy (Bolu).
75	00	Secours en argent aux éprouvés d'incendie du vilge Çobanözü.
76210	54	Secours en argent aux habitants de Kırşehir qui ont perdu leurs maisons lors du tremblement de terre.
81173	94	Totale.

Activités de nos dispensaires de Smyrne

Les dispensaires attachés à notre siège Central de Smyrne ont soigné 2841 malades au cours des mois de mars et d'Avril.

Kızılay Cemiyeti Genel Merkezi 939 yılı toplantısında bulunan Sayın Murahhaslar

Beşiktaş Kızılay şubesi 939 yılı kongresinde hazır bulunanlar

Kars Kızılay Merkezi 939 yılı Idare Hey'eti

Cemiyetimiz tarafından kendilerine para tevzii suretile yardım yapılan
Kırşehir köylüleri

Elâziğ Altıncı okul gençlik Kızılay kolu üyeleri

Balya Kızılay şube-
sinde Cemiyetimiz
menfaatine müsa-
mere veren Balıkesir
Halkevi temsil
kolu

Mecmuamızda şîrini dercettiğimiz
Bayan Bediâ Falay

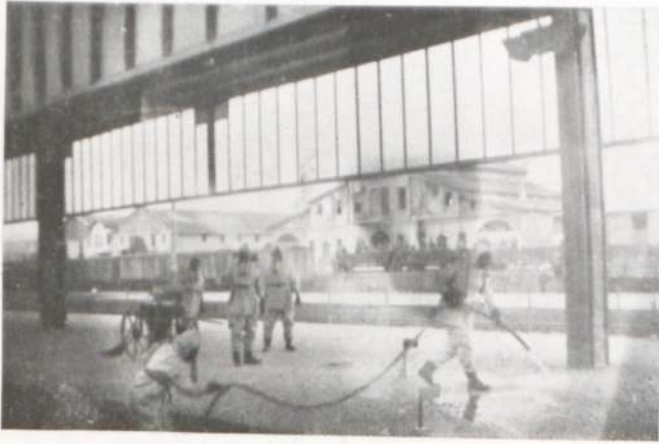
939 yılı Kızılay Cemiyeti umumî
toplantısında fahir azalık unvanı
verilen Eyüp Şubemiz Veznedarı
Necatî Kaptanoğlu

Balya Kızılay
şubemiz kadınlar
kolu

Cemiyetimiz tarafından kendilerine sun'î ayak takdırılan Beyoğlundan Bayan Şaziye, Emirdağlı Ali Pehlivanoğlu Abdi, Reşadiyeden Kâmil Sağlam, Bolu Sandallar köyünden Mustafa Karaca

Gaz sahasının
temizlenmesi

Tatbıkatta hazır
bulunan azteğmen
kimyagerler

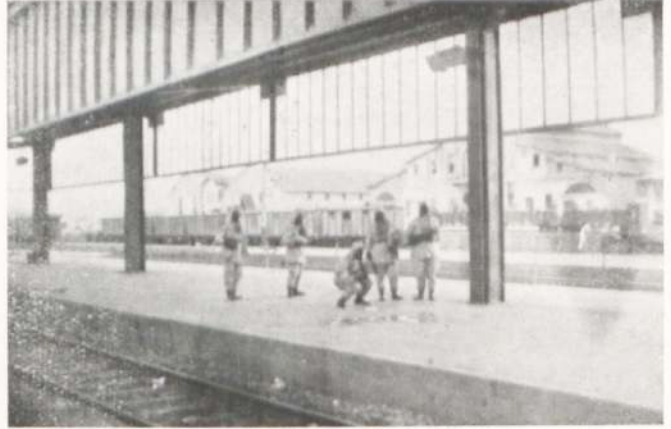
Gaz temizleyici
ekibi elbise giyerken

Gaz temizleyici ekibi
hazırlanmış vaziyette

Istasyon üzerinde
gaz keşfi yapılıyor

Gaz sahasının
tahdidi

Can kurtarıcılar yıkılmış
bir sığınaktan insanları
kurtarıyorlar

KIZILAY

Afyonkarahisar Maden Suyu

Kaynağından doğrudan doğruya asri makinelerle çıkarılıp şişelere doldurulmaktadır.

Arsiulusal sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Mide, karaciğer, böbrek ve bağırsak hastalıklarında çok faydalıdır.

Afyonkarahisar Maden Suyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır. Hasılâtı Kızılay Cemiyetine aittir.

**Bilûmum Eczane ve
Bakkaliye Mağazaların-
da satılır.**

Alâeddin Kırâ Basımevî - Ankara

Mes'ul Mûdürü : Fazlı TONG